

Nincs tévém. Még 2002-ben hajítottam ki, ama tavaszi fiasco után. Meggondolatlanság? Túlreagálás? Meglehet. De nincs szemernyi hiányérzetem sem. Hébe-hóba a neten egy-egy hírműsört vagy vitaműsört megnézek mégis. Tallózás közben akadtam rá a HírTV Iskolapélda c. blokkjában egy ifjúsági irodalommal foglalkozó adásra. A stúdióvendégek az olvasás hátterbe szorulása fölött keseregtek. Valóban sokkoló volt a statisztika. A felnőtt korú népesség 60 %-a évente egy könyvet se olvas el. Íme a mai magyar rögválóság. Hol látunk a reklámok és óriásplakátok között olyat, amely gyermeklapokat és kiadványokat népszerűsít? Zajlik - ahogy megállapították - a kis emberek fogyasztóvá nevelése.

Ezen a területen is rengeteg a tennivalónk. A magunk módján és eszközeivel próbálunk mi is szembemenni a trenddel. Hittantáboraink kerettörténete mindig valami irodalmi csemege. Ebben az évben épp Lewis örökbecsű Narnia sorozatából az ötödik rész, a Hajnalvándor útja. A könyvet is elolvastam már, a belőle készült filmet is megnéztem. Az 1952-ben megjelent fordulatot, szimbólumokban gazdag regény Szent János apostol első levelét juttatta eszembe. Még hozzá azokat a verseket, amik a „kísértés csatornáiról” szólnak: „Ne szeressétek a világot, sem azt, ami a világban van! Ha valaki szereti a világot, nincs meg benne az Atya szeretete, mivel

Böjti kalauz

minden, ami a világban van: a test kívánsága, a szem kívánsága és az élet kevélysége, nem az Atyától van, hanem a világból. De a világ elmúlik a kívánságaival együtt. Csak aki az Isten akaratát teljesíti, az marad meg örökre.” (1Jn 2, 15-17) Bizony mindössze háromféleképpen tud a sátán bennünket Istentől független cselekedetre csábítani. Eustace, a rokon gyerkőc a szemek kívánságának csapdájába esik, amikor megigézi a szanaszét heverő ékszerek és aranytárgyak látványa. Lucyt a gonosz a test kívánsága felől támadja. Nála a kellem a gyenge pont. Edmund pedig az étellel való kérdés „frontján” kísértetik. Némi elbizonytalanodást követően józansága kerekedik felül. A filmes feldolgozásban sűrűn találkozunk sejtelmesen előbukkanó, majd mindent elárasztó köddel. Ez a kékes-zöldes felhő-

szerűen gomolygó valami a nagy Hitető mesterkedésének jele. Kódósít, hogy elvegye tisztánlátásunkat. Kápráztat, így csalja lépre kiszemeltjeit. Kit itt, kit ott, attól függően, hol a gyenge pontja.

Nagyböjtbe fordulunk. Lewis regénye üzen nekünk. Irányítsuk figyelmünket arra a belső világra. Ahol talán most is ádáz csata zajlik. Ahol szünni nem akar a fegyverropogás. Ahol újabb és újabb frontokat nyitunk vagy nyit az ösellenség abban a reményben, hogy maga mellé állíthat bennünket. Találóa mondta valaki: „A sátán az első Ádámot és az utolsót is kitette mindhárom kísértésnek. Az első Ádám csúfosan elbukott és ennek következményeitől még mi is szenvedünk. Az utolsó Ádám - Jézus Krisztus - is szembe került a sátán hármaskísértésével, ő viszont fényes győzelmet aratott. Ő az erőforrásunk és hatalma által minden kísértés felett győzhetünk, amit a sátán ránk mér.” Talán ez a mű legfőbb tanítása.

Ifjúsági irodalom... Abból is az egyik legremekebb. Tájékoztató is, térkép is, tükör is, gyermeknek, felnőttnek egyaránt. Nosza, kezdődhet a kutatás, a lázas keresés! Érdemes fölrajzolni az ír származású szerző munkáját. Igazi lelki kalauzra lelhetünk benne.

Horváth Lóránt
plébános

Strucctojások

Henri Boulad SJ előadása - Geldern, 1998. május 13.

Kedves Charitas Munkatársaim!

Egy alkalommal az egyiptomi sivatagban, egy kopt kolostorba vetődtem, ahol egyszer csak megpillantottam a szentélyben néhány szép nagy strucctojást. Hatalmas, ovális tojások voltak, pontosan a szentélyt megvilágító lámpák felett. Megkérdeztem egy kopt szerzetest: „Mit jelképeznek ezek a strucctojások?” Erre ő azt felelte, hogy „Miótán a strucctojások megrájk egy tojást, nézi, nézi teljes figyelemmel, vágyakozva. A vágya olyan erős és a várakozása olyan nagy, hogy a tojás egyszer csak felpattan és kijön belőle a kismadár.” A kopt szerzetes hozzátette, hogy „az Isten is így nézi az embert.” Várja, reméli, hogy az ember növekszik az ő tekintetétől, kibontakozik és végül önmagává lesz.

Tudjátok-e, hogy mi az ember? Úgy véljük, hogy ismerjük az embert, hiszen látjuk őt járkalni. Hogy mivel emberek között élünk, már tudjuk is, hogy mi ő valójában. Ez azonban nem így van. Ezért most meghívlak benneteket: fedezzük fel együtt az embert.

Mert az, amit mi az emberből látunk, csak egy egészen kis kimagasló csúcsa a jéghegynak. Legnagyobb része a víz alatt van. Csupán 1 százaléka emelkedik a vízszint fölé, miközben 99 százaléka az óceán mélyén rejtőzik. Mi az embert gyakran akkorára zsuportjuk, amekkorát látunk belőle. Kategóriákba soroljuk, és általában hajlunk arra, hogy lealacsonyítsuk. Fedezzük hát fel ma az ember valós dimenzióját!

A nagy francia tudós, Blaise Pascal szerint: „Az ember végtelenül túlesz az emberen!” Ezzel azt akarja mondani, hogy az emberben sokkal több van, mint csak ember. Én úgy gondolom, hogy a kereszténység feltárja az embert önmaga előtt, megmutatja neki valóságos méreteit. Megmutatja neki, hogy min alapszik az ember méltósága.

Ezt a valóságot túl az ún. realitás, ezt a láthatóan túlmenő rátekintést a dolgokra, ezt a megpillantást nevezzük hitnek. Szent Pál ezt úgy mondja, hogy a hit abban áll, hogy felfedezzük a láthatatlant. A hit rálátás a dolgok mögött, a dolgok mélyén rejlő valóságra. S az emberben meglátja, ami az emberen túl van. **Csakis a hit tekintete látja meg az ember valóságos dimenzióját.**

Ismeritek Péter történetét Jézussal Cesariában, amikor Ő megkérdezi: „Kinek tartják az emberek az Ember Fiát?” Mit mondanak rólam az emberek? (Mt 16,13-18) A tanítványok erre azt felelik: „Van, aki keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, van, aki Jeremiásnak vagy valamelyik pró-

fétának”. „Hát ti kinek tartotok engem?” Simon Péter egyszer csak átszellemülten így válaszol: „Te vagy a Messiás, az élő Isten Fia!” És ekkor Jézus azt mondja neki: „Te Péter vagy, és én erre a sziklára építem egyházamat”. Ezzel azt fejezi ki, hogy erre az állításra, erre a tanúságtételre építi a holnap egyházát.

Jézus valóságos ember volt, mint mi mindnyájan. Két keze és két lába volt, evett, ivott, aludt. Semmi sem különböztette meg a többi embertől. Péter azonban megpillantotta ebben a külsőleg mindennapi emberben Isten transzcendenciáját, magát az Istent, az élő Isten Fiát. Ez a felismerés a hit „ugrása”. A hit áttöri a látszatot, áthatol az emberen és eléri a szívet, ahol esetleges, viszonylagos, véges emberben meglátja az Isten végtelen, abszolút mivoltát.

Hogyan lehet ma hinni Krisztusban itt, konkrétan, a mi városunkban? Menjünk vissza húsz évszázaddal a múltba? Találjuk meg a Názáreti Jézust Palesztinában, és kezdjük el újra mondani Péterrel: „Te Krisztus vagy az élő Isten Fia?” Nem. Péter hitének aktualizálása csakis a ma hozzánk intézett – és az előttünk álló egyszerű hétköznapi emberre vonatkozó – kérdésre adott válaszuk lehet. Többnyire abban a hiszemben élünk, hogy a Jézus Krisztusban való hit ma csupán azt várja el tőlünk, hogy átugorva az évszázadokat, visszamenjünk kétezer évvel az időben, ott megtaláljuk Jézust, és elmondjuk neki: hiszek benned. De hiszen könnyű hinni az akkori Jézusban! Ami sokkal nehezebb: *hinni Jézusban – ma!*

Nézzük valakinek az arcát! Úgy véljük, hogy a látás csupán fizikai művelet. Hogy elég hozzá a szemünk, esetleg még a szemüvegünk, és máris látunk. Ez nem így van. „Látni” – szellemi aktus, a szív tevékenysége. Misztikus cselekvés. Felzárkóhatunk általa az emberben élő Krisztushoz. Meg egy a Péteréhez hasonlítható felismerés által, miszerint a mindennapi, közönséges emberben ma is megláthatjuk az élő Krisztust.

Felfedezni Krisztust a mai emberben azt jelenti, hogy hisszük, hogy a jéghegy csúcsa alatt egy egész világ rejlik. Végtelen mélység. Hogy ez az ember nem zsuportítható az ő fizikumára, külső megjelenésére, társadalmi szerepére vagy anyagi helyzetére. „Az ember végtelenül túlesz az emberen!” Kifürkészhetetlen mélység van mögötte! Ez a hit.

Jézus az Isten Fia. Ezt ismételjük hétről hétre. De hogyan lehetsz Te, aki egy

ember vagy, hogy lehetsz Te ugyanakkor Isten? – kérdik a farizeusok. Jézus erre azt feleli, hogy nemcsak én vagyok Isten, hanem ti is istenek vagytok. Ezt nem én mondom, hanem az írás. Nem szabad eltörölni az Írást. (v.ö. Jn 10,34, Zsolt 82,6) Jézus tehát nemcsak meghirdeti a maga isteni természetét, de bennünket is felemel erre a rangra. Azt mondja: „istenek vagytok”. A történelem folyamán senki sem emelte olyan magasra az embert, mint Krisztus.

VI. Pál pápa azt mondta, hogy az ember kultuszát, az ember vallását mi sokkal inkább képviseljük, mint bárki más. Ez azt jelenti, hogy a kereszténység felfedi az embernek önmagát, megadja neki valóságos nagyságát, létdimenzióját, valódi méltóságát. Azt mondja neki: Te isten vagy! Benned Isten rejlik! Hatalmas és végtelen a te lehetőséged!

Vajon milyen következtetést vonhatunk le a MEGTESTESÜLÉS-ből? Megálunk-e annál, hogy Isten emberré lett Jézus Krisztusban és pont!? Azzal, hogy Isten emberré lett Jézus Krisztusban, az Ő mindenhatósága behatol az emberbe, hogy előrevigye, és mérhetetlen dinamizmust indítson el benne. A MEGTESTESÜLÉS végtelen látóhatárt nyit meg a történelemnek és az embernek. Ez a magyarázata az ember haladásának – a tudományos, az erkölcsi, a szellemi haladásnak. Az emberben rejlő energia, dinamizmus hajtja őt előre, egyre magasabb, egyre nagyobb célok felé. Mi még nem egészen tudatosítottuk magunkban a Megtestesülés értelmét és következményeit.

Ez igazolja a keresztény optimizmust. Hisz az emberben és a benne rejlő lehetőségekben. Olyan mértékben, ahogyan hiszünk benne, látjuk őt kibontakozni, kifejeződésre jutni. **A hit serkenti a tárgyát.** Valaminek a realitásába, valóságába vetett hit bizonyos módon létrehozza ezt a valóságot. Gondoljunk a strucctojás történetére. **A hit csodát művel!**

Amit Isten tesz, nekünk is azt kell tennünk, helyesebben Isten teszi rajtunk keresztül. Isten ránk vetett tekintete – a mi tekintetünk az emberre.

Isten elvárása tőlünk – a mi elvárásunk az embertől. Miután az anya világra hozza gyermekét, képességeit is szeretné kibontakoztatni. Mivel fogja ezt elérni? A tekintéssel. Nézi, amint járn próbál, és ni csak a gyermek megindul egyedül. Hallgatja, amint beszélni kezd, beszél hozzá, és a gyermek lassan beszélni kezd. Akar valamit csinálni, anyukája nézi, rámosolyog, és íme, a gyermek előrántja a létezéséből adódó és a testében szunnyadó, megvalósulásra váró lehetőségek valamelyikét. Az anya tekintete által képi a gyermekét. A várakozó tekintet létrehozta azt, amit vár, serkenti a növekedést, a valamivé válást. Ez a szeretet csodája. Ez a gyermek hinni fog önmagában, mert az anya hisz benne és hisz benne az apja is. Ha valaki kételkedik önmagában, ha nincs önbizalma, akkor az azért van, mert nem hittek benne. Az anyai tekintet – várakozó tekintet. A remény tekintete.

„Egyedül azok a szerető pillantások, amelyek bíznak bennünk.” (Bodique)

Szeretni annyi, mint bízni a másikban, hinni, remélni benne, elvárni valamit tőle. A szerelem először várakozás és csak azután adás. Ugyanez érvényes a tanárra. A rossz tanár csupa feleleteket ad. A jó tanár kérdez. Odaáll az osztály elé és megkérdezi: - „*Ki tud nekem erre válaszolni?*” – és várakozása végül is kihozza a gyerekekből a feleletet. S akkor azok milyen boldogok! Maguktól jöttek rá a helyes válaszra. Egyedül! Ez a jó tanítómester!

A Caritas intézményének sokszor akad dolga olyan emberekkel, akik kételkednek magukban, akiknek nem hittek, akiknek soha nem volt részük ilyen reménykedő tekintetben. Következésképpen erkölcsileg megrokkantak, nem hisznek önmagukban. Valamiféle bénultság vesz erőt rajtuk. Sorsukat néha nehezebben viselik, mint a testi fogyatékosok. Tehát nekünk, a Caritas munkatársainak az a feladatunk, hogy visszaadjuk az önbizalmukat, segítsünk nekik talpra állni és újra kezdeni. Kétféle módja van a segítségnek, és ezt ti jól tudjátok. Halat adni valakinek, vagy megtanítani rá, hogy maga halásson. Ha halad adunk neki, ma megesi és holnap újra éhes lesz. Ha megtanul halászni, sokáig él majd a saját munkájából. Nem lesz rá szüksége többé, hogy kolduljon. Ez a különbség a segítség és az alamizna között.

Hogy megtanítunk valakit „halászni”, az nem csak azt a célt szolgálja, hogy legyen mit ennie minden nap, hanem azt is, hogy ezáltal visszanyerje saját létfenntartása magára vállalásának méltóságát. Ezzel értésére adjuk: Te is felelősségteljes polgárrá lehetsz, saját életed, saját sorsod alakítója, és nem a társadalom, a Caritas vagy más valaki eltartottja.

Manapság sok helyütt gondolkoznak valamiféle havi juttatás bevezetéséről. Ez tisztességes megélhetést biztosítana az illető ország minden polgárának. Garantálná az élelmezését, lakását, ruházódását, orvosi ellátását. Franciaországban ezt RMI-nek (Revenu Minimum d'Istertion) ez a

létminimum biztosítása. Gondoljátok, hogy mindenütt ez lenne a megoldás? Gondoljátok, hogy egy ember, aki az állam kegyén él, még embernek fogja érezni magát? Ezért van az, hogy – túl a juttatás lehetőségén – az emberek inkább a munkához való jogot követelik, hogy maguk tarthassák el önmagukat. Ez a társadalom cselekvő, hasznos tagjának a méltósága. Abban áll, hogy vele együtt kitalálni és megteremteni a megoldást. Más szóval: nem tálcán hozni neki a lehetőséget, hanem vele együtt keresni, mert minden egyes eset egyedi, és minden megoldás egyszeri megoldás.

Én pap vagyok, és amikor szellemi vezetőként tevékenykedek, sok esetben nagy a kísértés számomra, hogy azt higgyem, tudom a megoldást. Rájöttem, hogy senkinek sem lehet kész receptet adni. Teljesen kiüredesett állapotban kell lennem, figyelemmel mérlegelve, tevékenyen. Párbeszédben az érintett személlyel, hagyni apránként megszűlni a megoldást, amit együtt fogunk kigondolni, ami az enyém ÉS az övé lesz. S akkor az valódi megoldás lesz, nem pedig előre gyártott.

Be kell lépünk ebbe a dinamikába, azaz hinnünk kell abban, hogy a másik képes gondolkodni és képes rájönni, hogy mi a teendő. Komolyan kell öt vennünk, és azt kell mondanunk neki: „*Gondolkozz velem együtt!*” Gyakran már kész megoldás van nála, mi pedig segítünk neki abban, hogy kifejezésre juttassa az elképzelését. Ez pontosan az ellenkezője annak a gyámkodó hozzáállásnak, amelyik úgy kezeli fölülről az embert, mintha gyermek volna. Ha valakit úgy kezelünk, mint egy gyermeket, akkor az is marad. Ám, ha úgy beszélünk hozzá, mint egy férfiúhoz, egy felnőtthöz, egy felelős egyénhez, akkor hozzásegítjük, hogy felelős egyénné váljon és megtalálja a maga útját.

Akkor két szinten segítünk neki. Az első szinten megoldottuk a problémáját, a másik szinten pedig visszaadtuk az önbizalmát. Megérezte, hogy komolyan vettük, és hogy ő maga találta meg, maga hozta a feleletet. Tudatosítottuk benne az emberségét, és nem csupán jótékonyságot gyakoroltunk rajta.

Így járt el velünk az Isten. Teremthetett volna egy előre gyártott, kész világot, egy tökéletes világot. Mondhatta volna: „*Gyertek, rendezkedjete be, ez a földi paradicsom.*” Rendben. És aztán? „*Boldogok vagytok?*” „*Boldogok vagyunk.*” És aztán? „*Unatkoztunk. A Te paradicsomod túlságosan szép. Mi dolgozni akarunk, valamit csinálni, valamit teremteni.*” Két elképzelés terjedt el a Paradicsomról. Egy feltétel nélküli Paradicsom, ahol minden jó, és egy olyan Paradicsom, ahol még minden megvalósításra vár.

Néha úgy képzeljük, hogy a munka Isten büntetése, a bűnbeesés következménye, ahogy mondják. Szó sincs róla. Isten a Paradicsomkertet azért hagyta az emberre, hogy megművelje, kihozza az értékét. A munka megvolt már a Paradicsomkertben is. E szerint az elgondolás szerint Isten

felértékelte az embert, hiszen rábízta a teremtés folytatását.

Ami pedig Jézus csodatevő tevékenységét illeti, e szerint a szemlélet szerint nem Jézus volt az, aki csodát művelt. A csoda ugyanis abban áll, hogy kiszakít az emberből egy benne szunnyadó képességet. A béna megérkezik és kiabál: „*Ments meg, gyógyíts meg!*” Jézus megkérdezi: „*Hiszel?*” „*Igen, hiszek.*” Jézus mondja neki: „*Higgyél!*” „*Igen, hiszek.*” „*Kelj fel! Menj!*” Honnan jött ez az erő? Jézustól? Igen is, meg nem is. Jézus hite és az ő saját hite egyszerre csak beindította testében a mozgást, felsekentette a benne szunnyadó képességet, és ő járn kezdett.

A mi irgalmasságunknak a Caritas keretén belül a következő sorrendet kell betartania: az emberbe vetett hitünknek minden esetben meg kell előznie az ember érdekében végzett tevékenységünket. Az ember érdekében megtett cselekvés külső beavatkozás, míg az emberbe vetett hit helyreállítja, megteremti magát az embert. Ez a *különbség* mindenkor fennáll a *birtoklás és a lét között*. Amikor *valakiért valamit teszünk*, amikor *egy embernek valamit adunk*, amikor *ezzel segítjük őt*, az a *birtoklás mivóján* történik. Ettől eltérően az *emberbe vetett hitünk: beavatkozás a lét mivóján*. Ő van, ő válik valakivé. Ez az ember előmozdítása. Ezáltal alakítjuk, építjük fel az embert.

Szeretnék nektek elárulni egy titkot. Bizonyára olvastátok a Teremtés Könyvét. A hatodik napon Isten azt mondja: „*Alkossunk embert*”, és a hetedik napon nyugovóra tér. Én erre azt mondom nektek, hogy mi még a hatodik napnál tartunk. Az ember még nincs megteremtve. Az ember még a munkapadon, megmunkálás alatt van. Még kezdetleges. Mi vagyunk azok, akik Istennel együtt formáljuk, az Isten rajtunk keresztül teremti meg az embert. Mi még a hatodik napnál tartunk. Az ember még csak most van születőben a porból.

A mi szociális munkánk misztikus víziója: Isten rajtam keresztül munkálkodik. Rajtam keresztül gyúrja, faragja, még ma is tovább alkotja az embert. Az én kezemmel, az én szememmel, az én mosolyommal, az én szavaimmal, szívemmel, intelligenciámmal, folytatja Isten az Ő munkáját, az ember megteremtését. Ő és én, kéz a kézben, szellem a szellemen, szív a szívben, együttműködve találjuk fel a holnap emberét. Mily csodás! Társ-teremtő vagyok, **Isten munkatársa!**

Isten kezei meg vannak kötve, nem folytatja nélkülem. Az én kezemmel dolgozik. Ha engem nem fogad fel – hiszen ti mindnyájan többé-kevésbé önkéntesek vagytok – akkor vannak dolgok, amelyek sohasem lesznek megtéve, és lesznek olyan egyének, akikből nem lesz ember soha. Érezzétek ezt a felelősséget! Érezzétek, hogyha ti nem kötelezitek el magatokat, egy csomó ember egyedül marad a problémájával. Tudatosítsátok magatokban: **FON-TOS** vagyok, nélkülem az Isten nem tud cselekedni.

Téves elképzelésünk van az Isten mindenhatóságáról. Amióta megteremtette az ember a szabad akaratát, amióta kiszolgáltatta a világot a mi szabadságunknak, miután ránk bízta és a mi felelősségünk alá rendelte a teremtést, Isten azt mondja: „*Most már ez a te felelősséged, ez a te munkád! A világot te fogod alakítani, az lesz, amit te csinálsz belőle.*” Még egyszer mondom: Isten kezei gúzsba vannak kötve, amióta bennünket megteremtett. Mindig tudatában kell lennünk annak, hogy az Isten tevékenysége rajtunk keresztül történik. Ez a tény felértékelte a mi életünket. Megmutatja nekünk az ember jelentőségét és a mi elkötelezettségünk súlyát. Határozzuk meg újra a *bűn fogalmát*. Korábban egy *törvény megsértése*, egy parancsolat megszegése volt a bűn.

Jézustól kezdve a bűn a szeretet megvonása, az elkötelezettség visszautasítása, az adás, a növekedés, az osztozás megtagadása. Erre ti talán azt mondjátok: „De hiszen én szabadon veszek részt a Caritas munkájában, én önkéntes vagyok, fizetés nélkül dolgozom, senki se kényszerít, maradhatnék otthon is, semmit sem kellene csinálnom.” „Igen, te ezt is tehetnéd, de vétkeznel.” „De miért? Én szabadon rendelkezem az életem felett, nem használhatom szabadon az időmet?” „Te, aki annyit kaptál, neked adnod kell! Aki annyi szabadidő felett rendelkezél, neked abból áldoznod kell. Te, akinek szíve van, köteles vagy szeretni.”

Máté 25: „*Éhes voltam és nem adtál ennem.*” „De hát én nem tudtam,

hogy te éhezted. Sohase láttalak! A szobámban ültem, néztem a televíziót.” Nem elkötelezni magát valakinek, aki ezt megtehetné, súlyos mulasztás. Mi ezzel a mércével leszünk mérve. Mi, akik felszólítást kapunk arra, hogy életünket a legmagasabb értékek szolgálatába állítsuk, hogy képességeinket, rejtett adottságainkat maximálisan gyümölcsöztessük, mindent adjunk, amit csak tudunk, erőnk fogytáig, szeretetünk utolsó szikrájáig, szívünk utolsó dobbanásáig – nem valamilyen törvény áthágása miatt leszünk megítélve. Inkább a miatt, amit a *mulasztás bűnének* neveznek. Ez után ne úgy fogalmazzunk, hogy valami bűn-e vagy nem bűn, tiltott-e vagy megengedett, hanem a szeretet nyelvén. ➡

2011. február

1. kedd

[Zsid 12,1-4](#); [Zs 21](#); [Mk 5,21-43](#)

Állhatatossággal fussuk meg az előttünk levő pályát

2. szerda: URUNK BEMUTATÁSA (ünnep)

[Mal 3,1-4](#) vagy [Zsid 2,14-18](#) [Zs 23](#) [Zsid 2,14-18](#) [Lk 2,22-40](#)

Eljön templomába az Úr, aki után vágyódunk

3. csütörtök

(Szent Balázs, Szent Anszgár–Oszkár)

[Zsid 12,18-19,21-24](#); [Zs 47](#); [Mk 6,6-13](#)

Sion hegyéhez járultunk, az élő Isten városához

4. péntek

(Szent Veronika, Szent Hrabanusz Maurusz, Korzini Szent András)

[Zsid 13,1-8](#); [Zs 26](#); [Mk 6,14-29](#)

Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké

5. szombat: SZENT ÁGOTA

(Szent Adél)

[Zsid 13,15-17,20-21](#); [Zs 22](#); [Mk 6,30-34](#)

A békeség Istene tegyen készséggé minden jóra

6. vasárnap: ÉVKÖZI 5. VASÁRNAP

(MIKI SZENT PÁL ÉS VÉRTANÚTÁRSAI, Szent Dorottya)

[Iz 58,7-10](#); [Zs 111](#); [1Kor 2,1-5](#); [Mt 5,13-16](#)

Eljön világosságod, mint a hajnalhasadás

7. hétfő

[Ter 1,1-19](#); [Zs 103,1-35](#); [Mk 6,53-56](#)

Látta Isten, hogy mindaz jó, amit teremtett

8. kedd

(Emiliáni Szent Jeromos)

[Ter 1,20 - 2,4a](#); [Zs 8](#); [Mk 7,1-13](#)

Megteremtette Isten az embert a maga képmására

9. szerda

[Ter 2,4b-9,15-17](#); [Zs 103,1-30](#); [Mk 7,14-23](#)

Fogta az Úristen az embert, elhelyezte az éden kertjébe

10. csütörtök: SZENT SKOLASZTIKA

[Ter 2,18-25](#); [Zs 127](#); [Mk 7,24-30](#)

A férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez

11. péntek

(A lourdes-i Szűz Mária, Aniáni Szent Benedek)

[Ter 3,1-8](#); [Zs 31](#); [Mk 7,31-37](#)

Olyanok lesztek, mint az Isten: tudjátok, mi a jó, és mi a rossz

12. szombat

[Ter 3,9-24](#); [Zs 89](#); [Mk 8,1-10](#)

Bizony por vagy, és vissza fogsz tért a porba

13. vasárnap: ÉVKÖZI 6. VASÁRNAP

[Sir 15,15-20](#); [Zs 118,1-34](#); [1Kor 2,6-10](#); [Mt 5,17-37](#)

Az ember előtt ott az élet és a halál

14. hétfő: SZENT CIRILL ÉS METÓD (ünnep)

(Szent Bálint)

[ApCsel 13,46-49](#); [Zs 116](#); [Lk 10,1-9](#)

A pogányok örvendezve magasztalták az Úr igéjét

15. kedd

[Ter 6,5-8](#); [7,1-5](#); [10](#); [Zs 28](#); [Mk 8,14-21](#)

Eltörölöm a föld színéről az embert, akit teremtettem

16. szerda

(Szent Julianna)

[Ter 8,6-13,20-22](#); [Zs 115](#); [Mk 8,22-26](#)

Nem átkozom meg többé a földet az ember miatt

17. csütörtök

(A szervita rend hét szent alapítója)

[Ter 9,1-13](#); [Zs 101](#); [Mk 8,27-33](#)

Szívárványivemet helyezem a felhőkre, az lesz a jele szövetségemnek

18. péntek

(Boldog Fra Angelico)

[Ter 11,1-9](#); [Zs 32](#); [Mk 8,34 - 9,1](#)

Összavarta az Úr az egész föld nyelvét

19. szombat

[Zsid 11,1-7](#); [Zs 144](#); [Mk 9,2-13](#)

Hit által értjük meg, hogy a világokat Isten szava alkotta

20. vasárnap: ÉVKÖZI 7. VASÁRNAP

[Lev 19,1-2,17-18](#); [Zs 102](#); [1Kor 3,16-23](#); [Mt 5,38-48](#)

Szeresd felebarátodat, mint magadat!

21. hétfő

(Damiáni Szent Péter)

[Sir 1,1-10](#); [Zs 92](#); [Mk 9,14-29](#)

Isten mindennél előbb teremtette a bölcsességet

22. kedd: SZENT PÉTER APOSTOL SZÉKFOGLALÁSA (ünnep)

[1Pét 5,1-4](#); [Zs 22](#); [Mt 16,13-19](#)

Péter, az előljárótárs, Krisztus szenvedésének tanúja

23. szerda: SZENT POLIKÁRP

[Sir 4,11-19](#); [Zs 118,165-175](#); [Mk 9,38-40](#)

Akik szeretik a bölcsességet, azokat Isten is szereti

24. csütörtök: SZENT MÁTYÁS APOSTOL (ünnep)

[ApCsel 1,15-17,20-26](#); [Zs 112](#); [Jn 15,9-17](#)

A sors Mátyásra esett, mire a többi apostol közé sorolták

25. péntek

[Sir 6,5-17](#); [Zs 118,12-35](#); [Mk 10,1-12](#)

A hűséges barát erős menedék, ki ilyenre akad, kincset talál

26. szombat

[Sir 17,1-15](#); [Zs 102](#); [Mk 10,13-16](#)

Isten az embert földből teremtette, s a maga képére alkotta

27. vasárnap: ÉVKÖZI 8. VASÁRNAP

[Iz 49,14-15](#); [Zs 61](#); [1Kor 4,1-5](#); [Mt 6,24-34](#)

Ha mások megfeleledkeznek is, én nem feledkezem meg rólad

28. hétfő

[Sir 17,24-29](#); [Zs 31](#); [Mk 10,17-27](#)

Térj az Úrhoz, és hagyd el bűneidet!

Ha mi még nem vagyunk ezen a szinten, akkor még nem vagyunk keresztények. Szeretni annyit, mint mindent adni, elmenni a végsőkig. Ezt a MINDENT pedig ezer- és egyféleképpen alkalmazhatjuk emberi kapcsolatainkban és mindennapi életünkben. Gondolatok mindig a strucctojásra, sohase felejtésük el a strucctojás történetét. Mivel ott van a mama, és mivel teljesen összehoztatja a tojására, ezáltal kikölti. Ugyanígy, ha én teljes figyelmet fordítok a velem szembenálló személyre, az fel fog éledni, erőre fog kapni, önmagává lesz. Ne csak a szájjal szeressünk! Szeretni annyit, mint önmagunkat teljesen bevetni. Aki szeret, az őszinte érdeklődést tanúsít a másikkal szemben és nem játssza meg magát. Nem csak úgy tesz, mintha...

A szeretet – extázis. Már nem a fülünkkel hallgatunk oda, hanem a szívünkkel. Csak így lehet valamit megérteni. Az „extázis” szó sokaknál a fellegekben járó misztikus képét eleveníti meg, amint az Istent szemléli. Igen, létezik extázis az imában, de létezik a találkozásban is. Ugyanazt a szellemi lépést tesszük meg az imában, mint a találkozásban: *az önmagunkból való kilépést*. De-koncentráció. Kilépünk az énünkől, a középpontunkból. Az extázisban történik valami. Ez a csoda helye.

A másakra figyelés abban nyilvánul meg, hogy felfedezzük az értékeit. Hiszen rendkívüli értékeket rejt magában, anélkül, hogy tudna rólok. Az AGAPE, tehát a szeretet nem akkor valódi, amikor azt mondja valaki, hogy „szeretlek az Istenért, a Krisztusért.” Ezzel az illető azt akarja mondani, hogy te személyesen viszont érdektelen vagy számomra. Borzasztó félreértés.

EROS és AGAPE. Két görög szó a SZERETET kifejezésére. Az **AGAPE** szónak, különösen a keresztényeknél melleszövege van. Olyasminek tartják, mint amilyen a „platói szerelem”, vagy valamilyen elvont, fennkölt érzület. Annyira isteni, hogy már nincs is benne emberi. Am ha az *agape* nem emberi szeretet, akkor az nem is *agape*. Emberivel kell tennünk a mi szeretetünket, hogy a húsból-vérből való szívünkkel fakadjon, ne pedig valamiféle meg nem testesült „spiritualitásból.”

Az EROS pedig nem az éjszakai klubokat jelenti, ahol a bejárat felett „Erosz” van kiírva. Eros az a szeretet, amelyet a másik vonzó mivolta, szeretetreméltó lény, a benne meglévő érték kelt fel bennünk. Olyan szeretet, amely a másik iránt nem valamiféle fennkölt elvből érdeklődik, hanem azért, mert az, aki. **EROS** – vágyakozás és erőfeszítés a másik megismerésére, feltáratására, a másikba való behatolásra. **Szeretatem kiindulása a másik,** nem pedig valamilyen magas elv vagy szellemi filozófia. Ezek után elérkeztünk ennek a két fogalomnak: az AGAPE-nak és az EROS-nak az összehasonlításához, ehhez a nagyon erős, nagyon mély, de ugyanakkor nagyon emberi, mélyen az emberiben gyökerező szeretet-fogalomhoz. **Az olyan keresztény szeretet, amelyik nem emberi, az nem is**

keresztény. Azt mondani a másikkal, (vagy éreztetni vele), hogy az Isten iránti szeretetből kifolyólag szeretlek – súlyos sértés.

Gyakran nincs időnk, napjaink igen zsúfoltak, ezért sok ügyet szeretnénk lehetőleg igen rövid idő alatt elintézni. Ezt én jól ismerem, tudom, mi az, hogy az embereknek nincs ideje. Fennáll a veszély, hogy összecsapjuk a találkozásokat. Úgy tekintjük az embert, mint egy esetet, egy számot. Borzasztó dolog az embert szociális esetté süllyeszteni. Ő akkor már nem is emberi lény, emberi probléma, emberi dráma – csupán egy ügy. Egy szociális eset, számmal és dossziéval. A szociális munka nagy kísértése, hogy adminisztratív tevékenységé, bürokráciává változtatjuk.

De hát mi tévők legyünk, ha egyszer nincs elég időnk? **Kárpótoljuk a hiányzó mennyiséget – minőséggel!** Van, mondjuk, öt vagy tíz percem. Behatolok a problémába teljes lelkeimmel, átélem a szívem, a figyelmem, az intelligenciám maradéktalan bevetésével. Ki fog derülni, hogy ez az intenzitás igenis kárpótolja azt az időt, amit rá kellett volna szánnom, amit azonban nem volt módomban ráfordítani.

Szeretnék ezzel kapcsolatban egy rövid példát elmondani: Egy családapának egész napos elfoglaltsága van az irodában, még este is dolgozik, mikor hazajön, jóformán alig látja a gyerekeit tíz percre, vagy talán fél órára. Ezért azt mondja magának: ezt a tíz percet vagy fél órát egészen a gyerekeidnek fogod adni, légy teljesen jelen számukra, játssz velük, nevéss velük, hallgasd meg őket. Kárpótold a jelenlét intenzitásával azt az időt, ami a neked járó időből hiányzik. S tudjuk a pszichológiából, hogy ami a szülők szerepét illeti, nem a gyerekekre fordított idő számít, hanem a jelenlétük minősége.

Egy napon Indiában egy önkéntes indiai ügyvéd társaságába keveredtem. Nem tudom, hogy keresztény volt-e vagy sem. Szabad idejét azoknak a börtönben sányuló raboknak a kiszabadítására adozta, akik hónapok, sőt talán már évek óta szenvedtek, mert nem volt, aki védje őket. Nem volt pénzük ügyvédre. Megmutatta irodájában a dossziékat és azt mondta: „Íme a dossziék: ez egy férfi, ez egy család, ez meg egy tragédia.” Számára egy dosszié sohasem papír volt, hanem mindig emberi dráma. Vajon a mi kezünkön átmenő dossziék is emberi drámákból állnak-e, vagy éppenséggel csak szociális esetekkel és iktatószámokkal ellátott papirokból? Köztudomású, hogy a szociális munka igen nagy türelmet igényel. Azok, akik hozzánk jönnek, gyakran okvetlenkednek – fárastóak, erőszakosak. Látva egy ilyen embert közeledni, nagy a kísértés, hogy kifakadjunk: „Már megint ez! Csak ez hiányzott! Azt hittem, hogy már befejeztem már. És ez már megint itt van!”

Kerekedjünk felül ezen az ingerültségen, ezen a visszautasító magatartáson, hogy képesek legyünk derűsen fogadni és

pl. így szólni hozzá: „Jó napot, hogy s mind van? Minden rendben? Fennáll még a probléma?” ... stb. Türelem, türelem! Istennek talán ez a legszebb jelzője! S csak az Isten a megmondhatója, hogy mekkora türelemmel van irántunk! A türelem valódi képesség azokkal szemben, akik újra meg újra visszajönnek és követelöznek – a szeretettel járó különös adottság. Vajon az emberekkel való találkozás számunkra pusztán szakmai, szociális munka, vagy pedig szellemi gesztus? Vajon Krisztus jelenlétét jelentik-e számunkra ezek az emberek, és vajon ugyanolyan erősen érzékeljük azt, hogy bennük Vele találkozunk, mint a templomban vagy ima közben?

Mert amíg az életünk ketté van szakítva, nem lesz valóban keresztény élet. Kereszténynek lenni azt jelenti, hogy felfedezzük Isten jelenlétét, Isten feltáratását az embertársunkkal való találkozásban és osztozásban. Legyen a mi tevékenységünk imádság, és ne csak az imánk legyen üdvös cselekvés. Minden szellemi élet egységre törekszik. Addig, amíg nekem külön időm van az Isten számára és külön időm a másik ember számára, addig még nem találtam meg az egységemet és az egyensúlyomat. Ha Isten jelen van az én cselekvésemben, érzem, hogy Isten a mozgatóm, érzem, hogy átjár a Szentlélek, akkor a tevékenységem – imádság. Az előbb az extázisról beszéltem, azt mondtam, hogy az extázis az imában és az extázis a találkozásban ugyanaz a szellemi élmény. Nos, az, aki éli a szeretetet, ismeri az Istent. Ezt nem én mondom, hanem Szent János, első levelében: „**Aki szeret, az ismeri az Istent**”. A szeretet Isten megtapasztalása. Megtanulhatunk olvasni egy arcot, ahogy megtanultunk olvasni egy szöveget. Arcot olvasni tudni azt jelenti, hogy képesek vagyunk a szív szemével nézni, és így belelátunk a misztériumba, ami egy arc mögött rejlik. Elmerülni benne, behatolni a szemekbe, behatolni a szívbe, belelátni az életbe, és egyszer csak azt vesszük észre, hogy *olvasunk!* Megértjük a mondanivalóját – túl a szavakon. Hiszen az előttünk álló ember gyakran nem tudja magát kifejezni, nem tudja szavakba foglalni a problémáját. A szeretet kitalál, a szeretet megért, mert a Szentlélek betekintést enged a másik szívébe. Megengedi, hogy belépjünk a másik drámájába, a lény mélybe. S az arcát olvasva a szemünk láttára születik meg, bontakozik ki előttünk egy emberi lény. Néha az a kísértésünk az emberiség – a társadalom, a globalizáció, Európa, Németország, Magyarország – problémái láttán, hogy azt mondjuk magunknak: Jaj, mit tudok én tenni mindezzel szemben?

Isten erre azt mondja: *Add oda a te öt kenyeret és két haladat. Azt a keveset, amid van, add ide. Add ide mindet, akkor is, ha kevés, a többit bízd rám. Ennyi viszont kell a csodához!* Amen

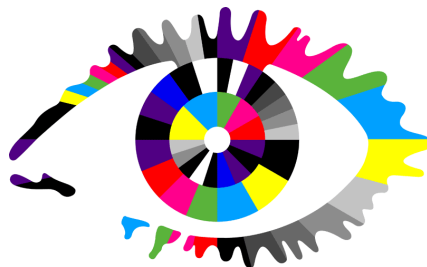
Régóta arcok vesznek körül, amikor otthon dolgozom. Arcok, amelyek az íróasztalomra helyezett üveglap alól fényképekről és képekről, a számítógép képernyője körül és a könyvespolcokról néznek le rám. Közéjük tartozik egy képeslap El Greco Krisztus-ábrázolásával, a szüleim és azoknak a fényképei, akik - gyakran nemcsak intellektuális, hanem erkölcsi értelemben is - tanáraim voltak, mint Jan Patočka és Josef Zvěfina. Van köztük néhány különösen kedvelt szentem képe és gondolkodók, akik inspiráltak. Edmund Hasserl, a filozófus azt írta, hogy azok, akiket szerettünk, tulajdonképpen nem halnak meg - állandóan érezzük, hogy a vállunk fölött néznek, helyeslik vagy nem tetteinket. Igen, ezért vannak velem ezek az arcok: sok olyan pillanat volt már, mikor eléjük álltam egy kérdéssel, mit tanácsolnának nekem az adott helyzetben, hogy értékelnék azt a lépést, amelyet megtenni készülök, vagy mit tennének hasonló helyzetben.

Imádkozni azt jelenti: tudatosítom, hogy látnak - és lehet, hogy e sok ember tekintete, akikhez szeretet és tisztelet köt, segít nekem a nem könnyű feladatban, amely Isten akarátának keresése. Néha éppen az ezekkel az emberekkel folytatott belső párbeszéd, amelyben átélem Isten közelségét, jobban segít számomra a keresésben, mint az egyházi kódexek paragrafusainak és az erkölcssteológiai tankönyvek lapozgatása (persze anélkül, hogy kisebbiteni akarnám az egyház e hangjainak jelentőségét).

Miközben e könyv kéziratának korrektúráját végeztem, a kereskedelmi televíziók két csatornáján és az internetes oldalak kísérő adásaiban, a tolatkodó reklámok kíséretében már fut az a műsor, amelynek mintájával már találkoztam Anglia és Németország tévéképernyőin - a „Big Brother reality show”. A nézők rejtett kamerák segítségével különböző napszakokban figyelhetik a „kiválasztottak”⁹² csapatát, amint a kulcsra zárt házban beszélgetnek, veszekednek, zuhanyoznak vagy

Szemnyitogató Élet a látószögben

Thomas Halik

alszanak. A műsor rekord mértékű kedveltségében szerepet játszott „demokratikus jellege” is: a nézők szavazás segítségével befolyásolhatják a szereplők döntéseit, ki esik ki a játékból, és ellenkezőleg, ki legyen, „aki életben marad”, és egész végig szórakoztatja a közönséget, rajongók tömegét szerzi, és hatalmas anyagi jutalmat kap.

Ez egyike az olyan adásoknak, amelyek eleve számolnak azzal, hogy botrányt és ellenkezést váltanak ki: a műsor ellenzőire azonnal ráragasztják az „elitista értelmiségi” és „erkölcsösöz” címkét, akik „a valóságtól elszakadva” élnek, nem tisztelik a szent szabályt, hogy „a nép az úr”, és rátartják meggyőződésükkel, hogy tudják, mi a helyes, potenciális veszélyt jelentenek a demokráciára.

Nem, nem egy felületes erkölcsösöz szemével látom a dolgot: a műsor lényegi illetlensége ugyanis valami sokkal jelentősebb dologban áll, mint hogy a nézők időnként megpillantják a „kiválasztottak” meztelen hátsóját, vagy vulgáris dolgokat hallanak hablatyolásukban. Az igazi tisztelenség abban a kísérletben rejlik, hogy a mindent látó szemet játsszuk - ez olyasvalami, ami nem illik, és nincs joga megtennie az embernek.

A műsort Orwell nyomán, találó módon „Big Brot-her”-nek nevezték el, a „Nagy Testvér figyel” jelző alapján, az író víziója után a totalitárius társadalomról, amelynek

profétai jelentőségét a kommunista rezsim rendőralma alatt volt módunk értékelni. Itt természetesen egy másfajta önkényuralomról van szó, a társadalom állatfarmmá alakításának más formájáról - amennyiben szabad egy másik kifejezést kölcsönözni George Orwelltől.

Az egyik esetben a rezsim megpróbált mindenkit egyformává alakítani külső nyomással, megfélemlítéssel, az erőszak és a propaganda kombinációjával; a másik esetben a szórakoztatóipar egyformává tesz azoknak a szíves közreműködésével, akik a népszerűség és nyereség víziója miatt készek a „nagy show” bábjaivá válni. Am mindkét nagy testvér abszolutista igényei - a rendőri és a médiabeli is - ugyanazok: elfoglalni Isten, a mindent látó helyét, a „God-like-position”-t. Úgy tűnik számomra, hogy e műsor nézői, producerei és védelmezői tévednek, amikor ezt az adást egy kis könnyű obszcenitással fűszerezett szórakozásnak vagy figyelemreméltó szocio-pszichológiai kísérletnek minősítik. Ez csak a dolog felszíne; az, ami nyilvánvalóan tudattalanul a legjobban vonzza és szórakoztatja a nézőket, az a „Láthatatlan Tanú” szerepe.

Ez a műsor valamiféle nyilvános liturgiája az elkeresztényietlenített társadalom pótvallásának. Már többször felhívtam a figyelmet arra, hogy az ateizmus problematikus voltát nem (csak) abban látom, hogy hívei nem hisznek Istenben, hanem e nem-hit következményeiben: abban a készségben, hogy abszolutizálják a relatív értékeket, és képesek arra, hogy istenesdít játszszanak. Jellemző, hogy ebben a balga sorozatban csak úgy hemzsegnek a vallási fogalmak - pl. a résztvevőkről mint „kiválasztottakról” esik szó, továbbá „gyóntatóról” stb. Masaryk annak idején felszólított a „sub specie aeternitatis”, az öröklét szem előtt tartása szerinti életre - most a rejtett kamerák látószögében tanulunk élni. Martin Buber Istent az „abszolút Te horizontján” fedezte fel; ezek a műsorok éppen az

ellenkező dolgot, az „abszolút Ezt” ajánlják - a képernyőn lévő emberek mutogatás tárgyává, a képernyő előtt ülők pedig névtelen masszává válnak, kiknek mennyisége azok elhallgattatását szolgálja, akik a minőségre kérdeznék rá. Úgy tűnik számomra, hogy olyan játékról van szó, mely különös módon emberileg alacsonyítja le mind aktív, mind passzív résztvevőit.

Imádkozni, azt jelenti, hogy tudatosítom: látnak. Az a tudat, hogy „rejtetlenségben” élünk (újra felhívom a figyelmet arra, hogy ez a görög igazság szó pontos fordítása), megváltoztatja az embert. Alapvető fontosságú azonban az, milyen jellegű tekintet függ rajtunk. Isten tekintete nem egy tolakodó kamera objektívje, amely arra vár, hogy mikor kaphat rajta valamilyen komikus vagy csiklandós helyzetben, egy „nézőt vonzó”, ellenőrizetlen pillanatban, és nem is az elnyomó rendőrfelügyelő megfélemlítő szeme, amely gyengeségeimet és a Törvény elleni vétkeimet kutatja.

Még ha bűnbe is esünk, még ha le is győz bennünket gyengeségünk, általában „akkor sem történik semmi”. Ezt a „be nem avatkozó Istennel” kapcsolatos tapasztalatot különböző módon magyarázhatjuk: mondhatjuk azt, hogy „Isten nem lát”, „Isten nem létezik”, ahogy erről a tizedik zsoltár szól, vagy szorongva várhatjuk Isten kemény büntetéseit - vagy már életünkben, vagy utána. A két nézőpont mélyen összefügg egymással: sok ember éppen azért fogadja el oly készségesen és megkönnyebbüléssel a hitet, mely szerint „Isten nem létezik”, mert Isten fogalma alatt nem képesek mást elképzelni, mint egy keményen büntető apát vagy rendőrtisztet.

A kereszténység e két elképzelés helyett mást kínál: a kegyelemteljes és szerető Istent - bűneinkkel kapcsolatos „hallgatását” nem kell nemlétevel magyaráznunk, inkább úgy, mint a türelem és az elnézés megnyilvánulását. De a megbocsátó Isten képét is interpretálhatjuk különböző módon, és reagálhatunk rá

sokféleképp. Megtehetjük Istent ártalmatlan jótét léleknek, akivel a végén valahogy mindig megegyezünk, és ezzel elringathatjuk saját lelkiismeretünket - vagy örömteli és felszabadítóan átélhetjük megbocsátását a bűnbocsánat szentségében, és nagyvonalúságára, bizalmára magunkkal szembeni felelősségteljes igényességgel válaszolhatunk, valamint nagylelkűen és készségesen megbocsáthatunk másokkal való kapcsolatainkban.

A „Big Brother” adásának némely szekvenciája kapcsán elgondolkoztam gyóntatói tapasztalataimról. Hiszen a gyóntató is meghívást kap arra, hogy belenézzen emberek magánéletébe, és ők feltárják előtte azt, ami gyakran nemcsak a „nyilvánosság”, hanem hozzátartozói előtt is rejtve marad. Ám sok az alapvető különbség. A gyóntató szeme és füle nem a szórakozó nézőközönség anonim masszájának érzékszerve. A gyóntató hallgató és értő jelenléte a hit azonos családjából való fivér vagy nővér vallomásánál, az „úton lévők” társaságában nem egyéb, mint a „helyzetfeltárás” jele, és jelképe annak, hogy életünket nem mint monológot éljük (és nem is úgy kell élnünk), nem magányos teljesítmény - hiszen állandóan itt van ez a szuverén, diszkrét Másik, akihez bizalommal fordulhatunk. A gyóntató tanúja annak, hogy a gyónást végző főleg Isten előtt, Istenhez és Istennel beszél; a gyónás értéktelen lenne, ha nem előzné meg a bűnbánó csendes, Istennel való beszélgetése saját lelkiismeretének szentélyében - hiszen az egyház tanítása szerint a lényeges dolog éppen ebben a fázisban megy végbe, a belső megtérés során, amelyet kissé ügyetlenül a „tökéletes bűnbánat felébredésének” hívunk.

Amennyiben fizikailag vagy morálisan olyan lehetetlen helyzetbe kerülünk, hogy bűneinket nem vallhatjuk meg a pap előtt, és nem kaphatjuk meg feloldozását, az ember abból meríthet reményt az isteni megbocsátásra, hogy „felébredt benne a tökéletes bűnbánat”, hogy a rossztól való belső elfordulásával és Isten

kegyelmében való bizalommal hagyta, hogy ez a kegyelem valóban belépjen az életébe.

Nietzsche annak idején a „kötéltábla” változatlan értékrendjének hideg és merev moralitását a „jó ízléssel” akarta helyettesíteni. Az élet lealacsonyítása, amely a „minden megengedett” ideológiájából fakad - hisz egyetlen kritérium az izgalom és szórakozás - magában hordozza nemcsak a jó és a rossz iránti érzék elhomályosulását, hanem a feltűnően szembeötlő ízléstelenséget is. Az intimitás rombolásán alapuló tévéműsorok - akár nincsenek tudatában a szereplők, hogy „adásban” vannak, vagy a rejtett nézők nagyobb szórakoztatása érdekében ezt egy pillanatra elfelejtik, és még jobban „elengedik magukat”, mint azt a megszokott exhibicionizmus keretében tennék - olyan szórakozást jelentenek, amelynek célja az unalom elűzése. Mindazonáltal ez a fajta szórakozás ugyanúgy működik, mint bármely más drog: erősödik a függés, az ember elveszíti ítélőképességét és mértéktartását, valamint egyre nagyobb és erősebb adagokat kíván. A bűnbocsánat szentsége, amelynek része a „gyónás”, nem szórakoztató foglalatosság sem a gyónást végző, sem a gyóntató számára, ám amennyiben az, aminek lennie kell, gyakran az öröm felszabadító élményét hozza meg. Miként a remény különbözik az olcsó optimizmustól, úgy különbözik az öröm az olcsó szórakozástól. A hétköznapi banalitások világában csak látszólag győztek le és szüntettek meg minden tabut: valójában a kezdetektől a végéig szigorúan tilos felvetni, szigorúan el van nyomva főleg a bűn és az erkölcsi felelősség kérdése.

A sorozat keretében - a „tényfeltáró újságírás” akaratlan paródiájának stílusában - a szereplők a moderátorral beszélgetnek, aki agresszívan és tolakodóan tesz fel nekik olyan kérdéseket, amelyeket abban a kultúrában, ahol a gentleman nem üres szó, egy úriember kénytelen visszautasítani, mert a kérdések

„túlságosan személyesek”, és önmagunk nyilvános leleplezésének ezt a stílusát ízléstelennek és neveletlennek tartják. Ezek a párbeszédnek viselik a „gyóntatás” nevet.

Az ilyen műsorok szerzőinek a gyóntatószékéről és a bűnbocsánat szentségéről több mint furcsa elképzeléseik vannak, mondom magamnak. Megkönnyebbülnének-e azok a szereplők, akik szükségét érzik, hogy a nézők szórakoztatására nyilvánosan hányjanak, ha sebeiket és szennyesüket az imádság és megbánás helyének csendjébe és biztonságába vinnék, és itt tényleges bátorságot gyűjtenének a gyónáshoz, azaz bátorságot ahhoz, hogy félredobják a „tréfa” maszkját, és igaz nevükön nevezzék a dolgokat? Megkönnyebbülnének-e, ha nem félnének kimondani a „vétkeztem” és az „én vétkem” kifejezéseket, és elhatároznák, hogy a bűnbánat és szív megváltozásának útjára lépnek?

A pszichológia és pszichoterápia annak idején a bűnbocsánat szentségéből kivont egy - ugyan fontos, de nem a legalapvetőbb - elemet, a megváltást, és néha ezt az elemet is megfosztotta legalapvetőbb mélységétől, azaz a bűn megváltásától, és így egész egyszerűen megkönnyebbülést hozó „beszélgetéssé”, a probléma szóbeli megfogalmazásával fokozta le. A „tévé show” aztán ezt a megvallást ellaposította, és beszédjátékká degradálta, ahol a bűn kelen-dő áruvá válik, mert normát ad: a tévé-mágánások, akik megfellebbezhetetlen dogmának tüntetik fel azt a kijelentést, miszerint a „televízió nem nevel”, ily módon azt szuggereálják, tagadhatatlan pedagógiai eszközökkel a nézőknek, hogy mindaz, amiről a szórakoztató műsorokban mosolyogva beszélnek, nem lehet

oka az ember szenvedésének és változtatni akarásának, hiszen az normális dolog! A Szentírás egyik nekem különösen kedves mondatára gondolok: „Ne kövesd a többséget a gonoszságban!”

Dolgozószobám portréi között látható egy megtért brit gondolkodó nemes, átszellemült arca is, John Henry Newman bíboros érseké, aki megalkotta a „gentleman” fogalom híres meghatározását, és aki, kortársai egybehangzó tanúságtétele alapján, valószínűleg e nyugati, főleg az angol civilizáció ezen ideájának legnyilvánvalóbb megtestesítője volt.

Oxfordban, ahol Newman működött, és ahonnét képmását hoztam, valamikor tudatosult bennem - nagyrészt főleg Newman szövegeinek köszönhetően -, mi is volt eredetileg az egyetem értelme és küldetése. Nem a „művelődés gyára” volt az egyetem az információk átadásának, illetve a gondolkodás pusztá művelésének értelmében. Olyan közegről volt szó, ahol az egész személyiséget művelték, ahol az emberből gentleman faragtak, azaz olyan embert, aki minden körülmények között - akár előnyös számára, akár előnytelen, akár mások tekintete előtt van, akár magában - megőrzi hűségét kultúrájának alapértékei iránt, azét a kultúráét, amelyből kinőtt, és amelyért felelős.

Rájöttem, milyen jelentős szerepet játszott az egyetem az európai társadalom demokratizálásában. Az egyetemi közösségben az arisztokrata ideája egyrészt elmélyült és lelkiileg gazdagodott (megerősödött a „noblesse oblige”, az előkelőségre helyezett hangsúly, amely erkölcsileg kötelez; létrejött a „lélek arisztokratájának” fogalma), ugyanakkor az arisztokrata eszméje demokratizálódott - az egyetemi közösségben nem számított többé, hogy az ember milyen családból származott, sőt a papok és a laikusok közötti rendi gát is viszonylagossá vált. Az egyetemi cím a nemesi előnév bizonyos megfelelőjévé vált, amely azonban nem csak az „előkelők” vagy az uralkodó kedvencei számára volt fenntartva.

A nagy hatáskörrel rendelkező egyetemi elöljárót - a néhány szerzetesrendben már korábban gyakorolt hagyomány szerint - az egész egyetemi közösség választotta, és az egyetem egy olyan közeg volt, ahol Európa megtanulta, hogy az igazság megismerésének elengedhetetlen feltétele a művelt emberek szabad diskurzusa. A modern kor küszöbén történt jó és fontos dolgok közül számos - és ezt a reformáció, a reneszánsz és a felvilágosodás örökségében igazságosan kell értékelni - éppen az egyetemi élet közegében és inspirációjára fogant. Egyre jobban aggódom a demokrácia jövője miatt. Meg vagyok győződve róla, hogy a demokrácia - politikai és gazdasági téren - nem csupán a szabad verseny mechanizmusaira támaszkodik, hanem alapvetően rá van utalva egy bizonyos kulturális közegre, bizonyos erkölcsi légkörre, amely erősítheti és megszilárdíthatja, de amely nem képes mechanizmusával a „semmitől teremteni”. Sir Kari Popper, a racionalizmus és liberalizmus neves filozófusa éppen a kereskedelmi médiumok példáján mutatott rá arra, hogy a szabad verseny elve nem mindig vezet szükségszerűen a minőség javulásához: a hírközlésen belüli konkurenciaharc inkább a stupiditás és vulgaritás fokozódásához vezet.

Nem függ-e a demokrácia léte alapvetően bizonyos civilizációs előfeltételektől, a műveltség bizonyos szintjétől, a polgárok közéletben való részvételének motivációjától, és főleg attól a bizonyos százaléktól, akiket a gentlemani eszmék formáltak - akik számára természetes a fair play szabályainak és bizonyos erkölcsi elvek betartása nem kényszerből, hanem azért, mert mélyen magukévá tették és tisztelik ezeket az értékeket?

Meg lehet-e még akadályozni a demokrácia megváltozását, amelynek értelme nem utolsó sorban a kisebbség védelme volt a „többség diktatúrájával” és azzal szemben, amit ma a média üzemeltetői egyszerű kritériumaik alapján a „többség ízlésének” kiáltanak ki?

Meg lehet-e akadályozni azt a folyamatot, amelyet annak idején találó mondásával G. K. Chesterton úgy fejezett ki, hogy a demokrácia feladata az volt, hogy az egyszerű embert rávezesse, hogy „ugyanolyan értékű vagy, mint Norfolk hercege”, most pedig sok helyütt inkább arról győzte meg, hogy „Norfolk hercege ugyanolyan disznó, mint te”?

Természetesen nem lehet - a média esetében sem - visszatérni az állami vezényletű és a felülről rákényszerített cenzúrához. Szabad társadalomban élünk, és a szabadság elvéből nem szabad engednünk. Annál fontosabb azonban minden lépés, amely a művelődés és a társadalmi légkör ápolásával igyekszik akadályozni az „új-barbarizmus” soha nem látott előretörését; annál értékesebb minden kezdeményezés, amely megtöri a lélektelen frázisok sztereotípiáit, és kritikus, alkotó, önálló gondolkodásra készít. Annál értékesebb a populista alákínálás hullámával való szembefordulás bátorsága, hogy ha valaki nem fél attól, hogy az értékek megkülönböztetésének és pártolásának képessége miatt olyan „elitistának” kiáltják ki, aki rákényszeríti másokra egyéni kulturális ízlését. Természetesen nem lehet semmit kényszeríteni, de fel kell kínálni. Persze mindannyiunk értékrendjét meghatározza az a nézőpont, ahonnan szemléljük a világot, senki sem helyezheti magát a teljes igazság birtokosának a helyébe - ám mindez nem foszt meg annak a jogától és kötelességétől, hogy kiállja azon nézeteim mellett, amelyekig eljutottam.

Valószínűleg a Gondviselés műve, hogy környezetünkben a keresztények - ugyanúgy, mint sok más, éppen nem divatos lelki iskola hívei - olyan helyzetben vannak, hogy nézeteiket nem tudják semmi egyéb alátámasztani, mint érveik és saját életpéldájuk erejével. Annál felelősségteljesebb dolog, hogy valóban jól bánjanak ezekkel az egyedi eszközökkel.

Menj helyettem!

Egy ember vasárnap délelőttöként így szólt a feleségéhez:

- Menj te a templomba, és imádkozz mindkettőnkért! A barátainak pedig azt mondta: - Nincs szükség arra, hogy én is elmenjek a templomba, a feleségem engem is képvisel.

Egyik éjszaka emberünknek különös álma volt. A Mennysorság kapuja előtt állt a feleségével és várták, hogy beléphessenek. Az ajtó lassan kinyílt, és egy hang azt mondta a feleségének: - Te beléphetesz mindkettőtök helyett. - Az asszony bement és a kapu becsukódott. A férjnek olyan rossz sejtelmek támadtak, hogy felriadt. A felesége csodálkozott a legjobban, amikor a következő vasárnap a mise órájában odaállt mellé és azt mondta: - Ma elkísérlek a templomba!

*Én vagyok az, én vagyok az, én vagyok az, ó Uram,
akinek imádkoznia kell,
én vagyok, én vagyok, én vagyok, ó Uram,
és imádkoznom kell;*

*Nem az anyámnak, nem az apámnak, hanem nekem, ó Uram,
nekem kell imádkoznom.*

*Nem az anyámnak, nem az apámnak, hanem nekem, ó Uram,
nekem kell imádkoznom.*

*Nem a papomnak, nem a főnökömnak, hanem nekem, ó Uram,
nekem kell imádkoznom,
nem a papomnak, nem a főnökömnak, hanem nekem, ó Uram,
nekem kell imádkoznom.*

*Én vagyok az, én vagyok az, én vagyok az, ó Uram,
akinek imádkoznia kell,
én vagyok, én vagyok, én vagyok, ó Uram,
és imádkoznom kell.*

Néger spirituálé

Holnaptól leszek szomorú, holnaptól.

De ma örülni fogok:

mire jó szomorúnak lenni, mire jó?

Miért fúj a gonosz szél?

**Miért kell keseregnem ma
a holnap miatt?**

**Talán a holnap jó,
talán a holnap világos.**

Talán holnap még sütni fog a nap.

És nem lesz okom a szomorúságra.

Holnaptól leszek szomorú, holnaptól.

**De ma, ma örülni fogok;
és minden keserű napnak
azt fogom mondani:**

Holnaptól leszek szomorú.

Ma nem.

(Egy gettóban talált gyermekvers, 1941)

A szerzetes kimegy a hegyekbe sétálni s elmélkedései közben hirtelen kibukkan a sűrűből egy grizlimedve.

Elkezd rohanni, a medve utána.

Látja, hogy semmi esélye már, ezért letérdel és elkezd imádkozni:

- Istenem add, hogy ez a medve irgalmas keresztény legyen!

Isten meghallgatta, a medve letérdelt és elkezdett magában beszélni, miközben az égre nézett:

- Édes Jézus légy vendégünk, áldd meg amit adtál nekünk, ÁMEN!

Ima a családért

Mennyei Atyám, köszönöm, hogy szüleim révén annyi jót adtál. Helyettem Te hálád meg nekik a sok jót, amit velem életem első napjától fogva tetted, és segíts, hogy azért is hálás legyek irántuk, mert az néha nem is jut eszembe. Áldd meg munkájukat és fáradozásukat, tartsd meg őket jó egészségben, vigasztald őket a megpróbáltatások idején. Hadd legyen mindig csak jóban részük, és őrizd meg őket minden rossztól. Áldd meg testvéreimet és minden rokonomat. Ne engedj, hogy családukból bárki is elveszzen, hadd találkozzunk inkább majd mindnyájan egymással az örökkévaló szülői házban. Amen!

Gyerekkoldal

Recept

Végy:

K- hármat
E- kettőt
Ö- kettőt
V- kettőt
NY-kettőt

A hozzávalókat megfelelő arányban keverd, hogy szavakká álljanak össze, ha jól sikerült, megtudod, hogy minek szokták még nevezni a Bibliát.

Fejtsd meg a titkos írást!

A	Á	I	Ó	E	H
L	T	J	N	S	R

Állatlánc

Játékleírás:

A kezdő játékos mond egy állatnevet. A következő játékosnak olyan állatot kell találni, amelyiknek a neve az előző állat utolsó betűjével kezdődik. Minél gyorsabban mondják a következő nevet, annál izgalmasabb és vidámabb a játék.

Példa:

majom – mókus – sün – nappali pávaszem – medve – elefánt – tigris...

Játékosok száma:

A játékot tetszőleges számú játékos játszhatja. Minél többen játszik, annál érdekesebb.

Kor:

6 éves kortól ajánlott játszani.

Ötletek, változatok:

A játék állatok helyett más fogalmakkal is játszható, például nevekkel,

foglalkozásokkal, növényekkel, stb. Egyértelműen az a legegyszerűbb, ha szabadon lehet szavakat mondani (egyszerű szólánc), ezért a kisebb gyermekekkel érdemes az alapjátékot gyakorolni, nehogy gyorsan elveszítsek kedvüket a játék iránt.

Nagyobb gyermekeknél új, nyelvtani tananyaghoz köthető szabályokat is kitalálhatunk. pl. szófajok szerinti lánc alkotása.

pl.: melléknevek:

szép – precíz – zagyva – alattomos – sárga – alapos – sánta,...

Csocsóverseny 2011. január 22.

Kereszt-árnykép

A kereszt felső ága égre mutat, nagy örömhírt tudat: „itt van a te utad”

a kereszt két karja a légbeszétszalad, rajta sovány kezek tört vért virágnak:

„vigyázz: őr a lélek, de a test megszakad, kétfelé visz ösvény s te szabad vagy, szabad”

a keresztnek alsó ága földre mutat: „vesződj: itt áss kutat, lásd benne arcodat.”

Weöres Sándor

A hercegnő

Az egyszeri királynak volt egy gyönyörű és nagyon okos leánya. Sajnos egy ismeretlen betegség gyötörte. Ahogyan növekedett, úgy gyengült keze és a lábai, látása és a hallása is csökkent. Sok orvos igyekezett gyógyítani, de hiába volt minden. Egy öreg bölcs is jelentkezett, hogy meggyógyítja a hercegnőt, mert ő ismeri az élet minden titkát. Az udvarnokok kérték az öreget, hogy segítsen. Az idős bölcs adott a királynak egy fűzfakosarat, amelynek fedele is volt.

- Vigyázz rá, és meggyógyulsz! - hangzott az ígéret.

A hercegnő nagyon örvendett és várakozástól fűtve nyitotta ki a kosár fedelét. Amit látott, nem volt megnyugtató, sokkal fájdalmasabb volt mint az ő esete. A kosárban ugyanis egy csecsemő feküdt féktelen kiütésekkel, szinte reménytelen helyzetben.

A hercegnő szívében a részvét a gyermek iránt annyira megerősödött, hogy nagy elhatározása született: Gondozni fogja a csecsemőt és embert nevel belőle. Ápolta, gondozta, ringatta és kényeztette. Minden finomsággal elhalmozta és mosolyogva öltöztette mindennap. Lázos betegségében ápolta és tisztába is tette, éjjel-nappal mellette volt. Mindez nem volt ám egyszerű: ő is érezte, hogy fáradt.

Hét esztendő múltán valami hihetetlen dolog történt. Egy szép reggelen a gyermek nevetve ébredt és elkezdett járni is. A hercegnő ölébe vette, énekelt, táncolt és nevetett örömeiben. Szinte megszipulva tartotta a meggyógyult gyermeket a kezében. Észre sem vette hogy ő is meggyógyult.

Uram,

amikor éhes vagyok,

küldj valaki/, akinek, élelemre van szüksége;

amikor szomjazom,

küldj valakit, akinek vízre van szüksége;

amikor fázom, akkor is küldj valakit,

akinek melegre van szüksége;

amikor szenvedek,

küldj valakit, akit meg kell vigasztalni;

amikor a keresztm nehéz,

küldj valakit, akivel megosztom a terhet;

amikor nincstelen vagyok,

küldj valakit, aki szegényebb mint én;

amikor nincsen időm,

küldj valakit, akinek egy kicsit segíthetek;

amikor bátortalan vagyok,

küldj valakit, akit bátorítani kell;

amikor megértésre vágyom,

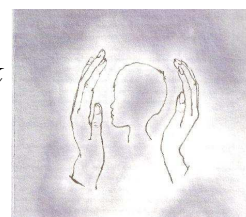
küldj valakit, akit meg kell érteni;

amikor szeretném, hogy gondomat viseljék,

küldj valakit, akinek gondját viselhetem;

amikor magamra gondolok,

fordítsd gondolataimat mások felé.

Micsoda szavak

Egy férfi aggódott és tanácsért ment a mesterhez, mert úgy érezte, baj van a házasságukban.

A mester meghallgatta és ezt a tanácsot adta neki: - Meg kell tanulnod, hogy feleségedet meghallgasd. A férfi megfogadta a tanácsot és egy hónap múlva visszatért, hogy beszámoljon az eredményről: mindent meghallgatott, amit a felesége mondott neki.

A mester nevetve mondta neki: -

Most menjél szépen haza és hallgasd meg azt is, amit a feleséged nem mond.

Mit kell mondani, hogy örömet okozunk?

Mit kell mondani, hogy boldogságot sugározzunk?

Mondjuk azt, hogy barátság vagy megértés?

Vagy azt mondjuk, hogy szabadság?

Vagy meg kell fogni a kezedet?

Mit kell mondani, hogy szeretni tudjunk?

Azt, hogy szeretlek.

Örökké szeretlek?

Milyen szavakat kell mondani?

Milyeneket?

És ha nem mondok semmit, hanem hallgatok?

Csak egyszerűen rád nézek,

Rád mosolygok,

Akkor kezem magától

megfogja kezedet,

És te hallod ezeket a szavakat

Az én hallgatásomban.

(Blandine, 19 éves, rákban halt meg)

Családpasztoráció a plébánián

Az előző lapszámban a XVII. Családkongresszus rövid tartalmi összefoglalóját adtuk. Jelen lapszámtól kezdődően sorozatként az egyes előadások részletes ismertetésébe vágunk bele. Beszámolónk első darabja a Terézváros „mammutplébániáján” folyó családpasztorációt mutatja be. Hogy így kell-e csinálni ezt minden plébánián? Biztos, hogy nem, hiszen mások az adottságaink, nem vagyunk sem budapestiek, sem „mammutplébánia”, és számos más dologban is különbözünk. Viszont rengeteget tanulhatunk belőle: első-sorban szemléletmódot, és sok-sok ötlettel gazdagodhatunk, melyeket mi is megvalósíthatunk saját plébániánkon.

Terézváros pásztorát Horváth Zoltánt családbarát plébánosként konferálta fel Bíró püspök atya. Zoltán atya bevezetőjében hangsúlyozta, nem tudományos előadásra készül, csupán beszámolót tart arról, hogy számos munkatárssal, világi segítővel felvértezten, hogyan tudnak a családok szolgálatára lenni.

Indíttatás

„, hogy hogyan lett ő „családbarát” plébános elmesélte egy növendékkori élményét. Rómában konferenciát tartottak családpasztoráció témakörben. Ő maga nem sokat értett akkor az egészből, nem is igen tudta, hogy kerül oda. Egyszer csak felszólalások következtek. A bíborosok, érsek, püspökök sorain túlról előre jött egy belga apáca. Ez azért rázta fel, mert történetesen neki is Belgiumban apáca az egyik nénikéje. A nővér fellépett a pulpitusra, és azt mondta: „Kedves bíboros urak, érsek urak, püspök urak, kedves megjelentek! Nálunk Belgiumban a katolikus egyház zilálja szét a családokat.” A döbönt csendben magyarázat következett: „Mert működik a plébánián hittan csoport, ministráns csoport, öregek imaköre, asszonyok imaköre, cserkészcsapat stb. Ezek nagy része persze szombaton és vasárnap, így garantált, hogy hétfőgén a családból valaki mindig hiányozzon.

Ezzel szemben házaskör és családcsoporthoz nincs.”

A sokkoló felszólalás nyomán Horváth Zoltán papnövendék elhatározta, hogy ez nála nem így lesz. Tovább érlelte benne az elhatározást az a brazil tapasztalat is, amit fiatal papként volt alkalma látni. Sao Paulo templomaiban nem beszéltek a családpasztorációról. A liturgiába természetesen módon kapcsolódtak a családok. A felolvasók és előénekesek mindig férj és feleség voltak. Együtt mentek ki az ambóhoz. A férj felolvasta az olvasmányt, felesége előénekelte a zsoltárt, majd együtt a helyükre mentek, a szentleckét és alleluját ugyanilyen megosztásban egy másik házaspár vezette elő és a felajánlásokat a szülők a gyerekekkel együtt hozták ki az oltárhoz.

Ezután az atya „kívülről befelé” mutatta be plébániáját, azaz a rendezvények, külsőségek, formák felől haladt a belső, lelki dolgok irányába

Segítők, alkalmak

A rendezvények segítői a megbeszélésre házastársukkal jönnek. Az asszonyok szoktak nevetgélgni azon, hogy a meghívót például így kapja a pár: „Kovácsné Tóth Valika és férje részére.” A munkatársaknak karácsonykor, húsvétkor, búcsúkor mindig van összefüggés, melyre az egész családot várják. A gyerekeket ilyenkor játékok kötik le. Sokszor, ha az utcán összetalálkoznak, kérdik a kicsik: „Mikor megyünk már a plébániára játszani?”

Havonta van plébániai kirándulás. Ez mindig családos, sőt a nagyszülőket is várják. Általában olyan célt választanak, ami kínál kibontakozási lehetőséget minden korosztálynak. Amíg a fiatalok megmásszák a hegyet, addig a nagyszülők megfőzik az ebédet.

Farsangi bál, locsoló bál alkalmas arra, hogy az édesanya kamaszfiával együtt táncoljon, amire egyébként soha sor nem kerülne. A plébánia

az a keret, ahol ez lehetségessé válik.

Zarándoklatokhoz mindig kapcsolódik családprogram, a tarifa pedig a következőképpen alakul: Ha csak a pár jön teljes árat fizet. Ha hoz gyereket, olcsóbb, ha pedig hármat hoz, akkor ingyenes. Azért, hogy elhozza a gyereket. Különösen nagy ajándék a családnak, hogy a zarándokhelyen együtt elmondanak egy imát. A plébánia gregorián kórusát a családkongresszus résztvevőinek volt alkalma hallani. Érdemes volt. Ezen kívül amatőr kórus is működik, valamint egy Taise-i imakör, ahol imával kezdenek, majd egy szentírási rész köré válogatnak dalokat. Egy héttel korábban a templomban gyűjtőládát helyeznek el, ahova az imaszándékokat várják. Ezek a kérések, hálaadások mind elhangzanak, így imája révén, lélekben az is kapcsolódik a közösségbe, aki fizikailag épp nincsen ott. **Szállást keres a Szent Család:**

Jó időben elkezdik, így nem okoz gondot, hogy valaki egy, vagy két nappal később adja tovább a képet. Az első mindig a *plébánia család*. Ott látják vendégül a második családot, aki viszi tovább a harmadiknak. Végül a kép ismét a *plébánia családhoz* jut, de ekkor már minden résztvevő család jelen van.

Családos keresztút

A szülők írják a stációk elmékedéseit, a gyerekek rajzolják. A képeket kiragasztják a templom falára. (Nem kell félni, nem szedi le a cellux a vakolatot) Ha van zenetudó nagyobb gyerek, kíséri is az elmékedést.

Az ovis hittan alatt várakozó, olvasgató és onatkozó szülőkből is alakult egy csoport. Az egyik anyuka felvetette, hogy amíg a gyerekek bent vannak, addig ők imádkozhatnának együtt értük. Két helyiség van, aki akar maradhat az újságnál. Az ajtó nyitva marad, had hallják, mit művelnek ezek ott bent. Aki nem jár templomba, az láthatja, hogy van aki akkor is imádkozik, ha nem kötelező. (Mert egyébként aki ide járhatja az ovis gyermekét hittanra, annak kötelező az esti és étkezés előtti utáni ima.)

A gerinc

Felnőtt házaspáros hittan csoportjuk (35-55 évesek) két hetente találkozik. Ezeket az alkalmakat Zoltán Atya vezeti. Ez a csoport a mag, ami minden más plébániai közösség (42 működik náluk) vezetőit, szervezőit, támogatóit magába foglalja.

Utánpótlás

Pár éve működik ifjú házaspáros közösség. Ez azokból a párokból verbuválódik, akik vagy a plébánia területén élnek, vagy a Terézváros jó megközelíthetősége miatt ide járnak. Amikor a pár esküvőre jelentkezik, az jó időszak az életükben, hiszen a szerelmes ember lelkileg fogékonyabb. Ahogy az már lenni szokott, általában az egyik fél katolikus, volt elsőáldozó, bérházas, a másik fél pedig „képzetlen”. Fel szokták tenni a kérdést, hogy „ugye így nem lehet egyházi házasságot kötni” „Lehet.” „Hogyan és miként?” „Úgy, hogy részt kell venni **egy év!** keresztségi előkészítésen.” Évente három olyan csoport van, melyek fiatalokat, felnőtteket katekumenátus keretében keresztségre készítene fel. Mivel szeretnének egyházi házasságot, természetesen vállalják ezt, de általában jön a képzett fél is, mert csak nem

engedi oda egyedül ahhoz a paphoz. Ezután a pár a pár részt vesz **egy év!** jegyeskurzuson is.”(Látható, hogy itt is komolyan veszik a szentségek kiszolgáltatását. Meg is van a gyümölcse. *a szerző*) Őbelölük alakul a következő mag az utóbbi öt év folyamán. Egyébként egész másképp vezetnek az alkalmakat, mint a felnőtt házaspáros kör. Itt is van ima és Szentírási rész, de a témát egy olyan család kéri, akinek valamiben támogatás kell, és egy másik család készül fel.

Kudarcok?

Persze mint bárhol máshol az életben, itt sem minden tökéletes. Van olyan alkalom náluk is, ami nem sikerül. Ez is, az is lemondja. Elmaradnak a résztvevők. Ez nem azt jelenti, hogy ez, vagy az a dolog nem fog működni. Csak *most* nem megy valamiért. Talán csak kell egy kis imádság, kegyelem az Istentől, kell valamilyen mozgatóerő, ami újra képes őket együvé kovácsolni és összehozni.

Van olyan, hogy egy csoport megszűnik, más formát ölt. Elköltöztek, felnőttek a gyerekek, megöregedtek, belefáradtak Talán a forma avult el, vagy kibeszélték a témát és új inspirációra van szükség. Legyünk ebben is bátrak.

Merjünk új dolgokba belevágni, megújulni.

Szent Család vasárnapja

Hagyomány ezen a napon a családok megáldása. Gyerekek, szülők, nagyszülők is ott vannak, együtt. Minél tovább van a plébánián egy lelkipásztor, annál inkább tud lelki családtag lenni. Bele tudja foglalni ebbe a kötetlen áldásba a családot ért veszteségeket kríziseket, ajándékokat, örömeiket. Ezzel az áldás személyes és természetes lesz. Együtt az egyházzal egy valódi lelki kapcsolatot fog jelenteni.

Tűzkő Klári és Horváth Tamás

A következő lapszámban Hofher József SJ csobánkai misszióját mutatjuk be. **E l ő a d á s á n a k c í m e :** *Családpasztoráció a peremre szorult (roma) családok esetében.*

Hirdetések

Felnőtt katekézések februárban: Február 3. számítógép nélküliek; 4. számítógépes csoport, 18. számítógép nélküliek, 24. számítógép nélküliek, 25. számítógépesek

Február 13-án, vasárnap a 10 órakor kezdődő szentmise idősek, betegek miséje. Mise előtt szentgyónási lehetőség lesz. A szentmisében kiszolgáltatjuk a betegek kenetét a szentséget kérők számára.

Február 5-én Balatonszemesen ifjúsági találkozó lesz. Fiataljainkkal ezúttal is felkerekedünk. Különjárat buszunk reggel 8 órakor indul a plébánia elől. Hazaérkezés előreláthatólag este 6 órára.

Ifi kör: Február 19-én este fél nyolctól a plébánián.

Egyházmegyénk családi napot szervez. Február 19-én. Helyszín: Püspöki Hivatal Kaposvár, Zárda u 4. Szeretettel hívjuk és várjuk az egyházközségünk területén élő vagy liturgiára hozzánk járó családokat. Különjárat buszunkkal mennek a programra. A könnyebb tervezhetőség végett röviden közzétesszük a találkozó napirendjét:

9:00 Érkezés

10:00 Előadás Varga László atya: Miért ne lehetnénk boldogok?

10:45 Házaspáros beszélgetés - kiscsoportos beszélgetés

11:15 Szünet

11:45 Boldogabb családokért az egyházközségben (Fórum, tanúságtétel)

12:30 Ebéd

14:00 Szentmise, a házaspárok megáldása

Hittanosok ingyenes korrepetálása a plébánián: német nyelv csütörtökönként du fél 5-től (Bárcai Lászlóné), matematika csütörtökönként du 3-5-ig (Kalamár Márta). Szeretettel várjuk a felzárkózni óhajtókat.

Irodalmi melléklet

Az új harangok

- **Ady Endre** -

Az öreg Kocsis Máté halálát két hónap óta hiába várták, pedig bizonyos volt, hogy az öregnek már kampec. Egyáltalában az egész kis falu zavarodott volt, nyugtalan, valami újtól, csodától várandós. Az emberek nem tudtak egyenes lélekkel, mint máskor, dolgaik után látni, verejtékezni. Halkabb, gyávább volt a munka, a nyögés, a sóhaj, a káromkodás, még a szerelem is. Valami titkos, babonás döccenőn fölborulhattak az együgyű, szegény, árva kis falusi lelkek. Holott orgonafák, már-már akácok is nyiladoztak s a gabona nagy göggel kihányta fejét a mezőkön. Mégse akart a maga rendjén menni semmi a kis zavarodott faluban. Kocsis Máténak már nem lehetett egy dió nagyságú se a tüdeje s nem halt meg. A gépészék Lilije visszaküldte a jegygyűrűt a vőlegényének, mert ő - üzente - elmegy apácának Szatmárra. A jegyző segédje egyszerre csak rémült boldogsággal vette észre, hogy őt alighanem kedveli a postamesternő, aki elvált aszszony s a legkívánatosabb menyecske volt a faluban. Békés házastársak szörnyű módon összekócódtak, legényekkel kacérkodtak nagyon erkölcsös asszonyok. Az emberek, a falusi emberek, akiknek csak télen jut idejük az emlékezésre, most májusban emlékezgettek. Mindenki zavargóit, emlékezett, aggódott, esztelenkedett, korbácsolta, vérezte önlelkét.

A kálvinisták templomában, a kis, fehér toronyban, olyan harangocská lógott, mint egy nagyobbfajta csengő. Szeles tavaszi vasárnapokon úgy széthordta fent a levegőben a kis harang hangját a szél, hogy az ötödik házban sem hallották. A pápista és oláh templomban két, sőt három harang is lármázott. Mondta is Barcsi Pál, a kálvinista kurátor, gyakran és búsan:

- Azért romlik ebben a mi falunkban minden, mert nem lehet hallani a harangot. Romlott is, valóban, a falu, de különösen elkoldusodtak s megfogyatkoztak a kálvinista magyarak. Elköltöztek, leszegényedtek, nem szaporodtak, s már a templomba se szerettek járnai, akik még voltak.

Akadtt valaki, akinek pénze volt, s aki nagy összeesküvést szőtt a falu ellen. Csak a papot avatta a tervébe és Barcsi Pált, a zsémbes kurátort. Két olyan nagy harangot vett a református templomnak, amelyet csak a kis fehér torony roskadás nélkül elbírt. De kikötötte, hogy ez titok maradjon az első, szép, váratlan harangkondulásig.

Éjszakára hozták be a vasúti állomásról az új harangokat. Éjszakára vonták föl ügyes mesterek a toronyba. A falu, a nyugtalan, zavarodott falu népe nem sejtett semmit sem.

Reggel csak annyit láthatott, akinek szerencsésen arra fordult a feje, hogy a toronyablakok nyitva vannak. De ez nem volt rendkívüli, s az emberek nekimentek a napnak, úgy mint tegnap. Az öreg Kocsis Máté éppen nyolcadszor hívta el a gyermekeit, hogy nyolcadszor is javítson a végrendeletén. A gépészék Lilijének a vőlegénye egy alkalmas asszonyt küldött Lilihez, hogy gondolja meg a dolgot. Neki revolvere van s ha Lili nem akar hozzá feleségül jönni, ő agyonlövi Lilit is, magát is. Lili azt üzente, hogy ő már Krisztus menyasszonyának érzi magát, s jöhet akármi. A segédjegyző délben találkozott a postamesternővel s a menyecske olyan ellágyult volt, mint soha még:

- Jöjjön, nem bánom, délután hat órákor egyedül leszek. Délben, ahol csak férj és feleség voltak együtt, veszekedtek.

Mindenki átkozta a maga és a más életét. Mindenki fogadkozott, hogy valami nagyot, elszántat fog cselekedni s változtatni az életén.

Az összeesküvők pedig úgy hatá-

rozták el, hogy este hét órákor meghúzzatják az új harangokat.

Este hét órákor megálltak félpercre az órák és a szívek a faluban. Két harang kondult meg, két ismeretlen harang s hangjukkal szinte földöntötték a falut. Éhesek, zúgók, szépek, hatalmasak voltak, akárcsak a zilahi vagy nagykárolyi templomé. Messze a mezőkön megriadtak a dolgozó emberek s nyargaltak be a faluba, mintha az ég muzsikált volna, a házából kirohant, akinek csak lába volt s az öregek sírtak, hogy itt a világ vége.

Kálvinisták, pápisták, oláhok fordultak a templom felé, a kálvinista templom felé. Félóra, egy óra, vagy még több kellett, amíg a megértés szétáradt, az emberek boldogan fogták el egymást, megindultan, könnyes szemekkel újságolták:

- Ezek a mi harangjaink, a református templomé, most ajándékozták.

A postamesternő, éppen amikor csókra került volna a sor, meghaltotta a harangokat és a hírt. Jajgatni kezdvén, majdnem elájult s úgy kiabált, hogy a segédjegyző, aki szintén megriadt, menekült:

- Gyalázatos, hitvány ember, a becsületesem akarja elrabolni, takarodjék.

Este kilenc órákor a gépészék Lilije gyűrűstől együtt magához hívatá a volt vőlegényét. Akik egymásra haragudtak, kibékültek, akik rosszat terveztek, bűnbánóan eltemették a terveiket. Este fél tízkor még egyszer meghúzták az új harangokat. Kocsis Máté boldogan nagyot, mélyet sóhajtott s meghalt. „Milyen szép harangok fognak szólni az én temetésemén.”

S a kis falu népe dobogó szívvel, de víg örömmel s békésen aludt el.

Hallotta?

Hollandia: halálba segítés

Hollandiában az illetékes hatóság adatai szerint 2009-ben több mint 2600 ember halt meg aktív eutanázia /mások, pl. orvos tevékeny közreműködésével történő halálba segítés / révén. A mutatók ijesztőek: 2008-ban az előző évhez képest 10%-kal nőtt az ilyen esetek száma, 2009-ben pedig 13%-kal. Hollandiában az aktív eutanázia 2002 óta megengedett. Ezzel az ország Európában a dicstelen éllovas szerepét tölti be. Német életvédők most riadót fújnak. Számukra az aktív halálba segítés nem a gyógyítás vagy a fájdalomcsillapítás egyik módszere, hanem továbbra is egy ember megölése. Ezért egy még tavaly augusztusban nyilvánosságra hozott közleményükben kinyilvánították, hogy a saját országukban határozottan ellenzik az aktív eutanázia vagy az orvosi segédlettel végrehajtott öngyilkosság bármilyen indokkal történő engedélyezését.

Mint az élet más területein pl. az abortusznál úgy itt is megmutatkozik, hogy a „szalámitaktika” eredményre vezet: először megtörnek egy tabut, azután lassan, de biztosan ledőlnek az általános erkölcsi gátak. Úgy tűnik, hogy Hollandiában a beteg és idős emberek aktív halálba segítését a társadalom egyre inkább megszokott útnak fogadja el. Az is feltételezhető, hogy a társadalom kimondatlan elvárása miatt már számos súlyosan beteg ember vetett véget ilyen módon életének

Az Európai Parlament elfogadta a keresztények védelmével és a vallásszabadsággal kapcsolatos határozati javaslatot

Az Európai Parlament Strasbourgban megtartott plenáris ülésén január 20-án, csütörtökön délelőtt nagy többséggel elfogadta a keresztények és a vallássza-

badság védelmével kapcsolatban benyújtott indítványt.

A határozatot, amelyet az Európai Parlament össze pártja ellátott kézjeggyel, az Egyiptomban, Irakban és Nigériában történt keresztények elleni támadásokat követően nyújtották be a Parlament elé. Carlo Casini, az Európai Parlament Alkotmányos Ügyek Bizottságának elnöke a határozat elfogadását követően nyilatkozott a Vatikáni Rádióknak:

„Nagy örömet jelent számomra ez a döntés, mert az emberiség javát szolgálja. A határozat a vallásszabadsághoz való jog védelmében jött létre, amely most elsősorban a világban üldözött keresztényeket oltalmazza” – magyarázta Carlo Casini elnök. Az interjúban kifejtette, hogy sajnós Európában, de a világ más területein is jellemző, hogy egyre inkább megfélemezünk keresztény gyökereinkről, hagyományainkról, kultúránkról. Sajnós egyre több területen a gazdaság és a konkurencia az, ami dominál. Amennyiben a vértanúk tanúságtétele, akik Krisztusba vetett hitükért vérüket ontották újra példát adna és mélyen megérintené az embereket, akkor igazzá válhatna a mondás: „Magvetés a vértanúk vére, amelyből új erő fakad”.

(radiovaticana.org)

Kihagyták a keresztény ünnepeket az EU-s naptárból

Kimaradtak a keresztény ünnepek, így a karácsony és a húsvét is az Európai Bizottság által kiadott 2011-12-es iskolai naptárból, amelyben azonban szerepelnek a zsidó, a muzulmán, a

hindu, a szikh és a kínai ünnepek. A naptárat 3,5 millió példányban nyomtatták ki, mindez ötmillió euróba került, és iskolák közt osztják szét.

December 25-nél annyi szerepel a naptárból: „Az igazi barát valaki olyan, akivel megoszthatod a bánatod és megduplázza az örömet.”

Johanna Touzel, a European Catholic Comission szóvivője hihetetlennek nevezte az esetet, hozzátéve: a karácsony és a húsvét keresztények millióinak fontos ünnepe, reméli, hogy nem szándékosan hagyták ki a naptárból ezeket. Mint mondta, a karácsony kifejtése annyit jelentene, hogy ugyanúgy dolgozni kellene december 25-én, mint bármikor máskor.

Martin Callanan, az Európai Konzervatívok vezetője azzal vádolta meg a bizottságot, hogy fontosabb neki a propagandatermékek forgalmazása, mint a karácsony igazi szelleme. Szerinte ráadásul az iskolások kiválóan megvanak az ilyen ajándékok nélkül is, mint az EU-s naptár.

Egy német kereszténydemokrata EP-képviselő, Martin Kastler úgy fogalmazott: szerinte kibírhatatlan az eurokraták agresszív ateizmusa. A francia Laurent Wauquiez EU-ügyi miniszter pedig egyenesen azt a kérdést tette fel: szégyelljük, hogy az európai identitás alapjai az európai templomtornyok?

Az Európai Bizottság válaszában leszögezte, véletlenül maradtak ki a keresztény ünnepek a naptárból. A bizottság szóvivője viszont úgy fogalmazott: a következő kiadásban kijavítják a hibát, vallásos ünnepeket ugyanis egyáltalán nem szabadna feltüntetni egy ilyen naptárban, elkerülendő a vitákat.

(magyarkurir.hu)

Energiaital helyett

Éppen az egyik bevásárlóközpontból jöttem ki, amikor két 10 éves forma fiú jött velem szemben. Egyik kezükben csoki, a másikban energiaital. A látvány majdnem olyan hatást gyakorolt rám, mint az, amikor egyik erdélyi utam alkalmával oda-sietett hozzám egy kb. 8 éves kisfiú tüzet kérni a kezében lógó cigihez. Kíváncsiságból egyszer én is vettem energiaitalt. Nem ízlett, nem is tudtam meginni. Persze valószínűleg nem az íze miatt szeretik a fiatalok. De akkor miért? Nem tudom. Azért vagyok tanácstalan, mert pont azok veszik-viszik, akik elvileg tele vannak energiával. Elvileg. Ugyanis folyton-folyvást azt halljuk, hogy a gyerekek túlterheltek az iskolában, a szülők meg a munkahelyeken. Ezek után csoda, hogy a feszültségbomba pont a családokban robban? A feszültséget még tovább növeli a munkanélküliség, vagy az attól való félelem, a hitel-visszafizetések körüli aggodalmak, az egészségi állapo-

tunk és sorolhatnám még. Gond van, feltöltődés nincs.

Eszembe jut a gyerekkorom. Más volt a világ ritmusa. Akkoriban szombat délben az utolsó üzlet is bezárt és úgy is maradt a hétfői nyitáig. Kibírtuk. A közelmúltban felvetődött, hogy legalább vasárnap tartsanak zárva a boltok. Ez többeknek nem tetszett, mert mint mondták, a mai világban, a mai emberrel ezt nem lehet megtenni. Hiába, a pénz nagy úr, sőt, inkább diktátor. Azután eszembe jutnak azok a hétfők, amikor műsorszünet volt a tévében. Kénytelenek voltunk egymás szemébe nézni, beszélgetni, játszani, feltöltődni, könyvet olvasni, időben lefeküdni. Mára eltűntek a szünetek. Nincs. Minden egybefolyik, pedig kezdetben ez nem így volt.

Isten elválasztotta az éjszakát a nappaltól. „Lett este és lett reggel” – olvassuk szinte refrénszerűen a Bib-

liában. Azóta sokat változott a világ. Eltűnt a refrén. Amit Isten elválasztott, az ember egybeszerkesztette. Jönnek a hűvös alkonyatok, de ahelyett, hogy Ádámékhhoz hasonlóan mi is Istennel beszélgetnénk, felkapcsoljuk a lámpákat és folytatjuk dolgainkat. A végkimerülésig rohanunk, de hova? Jó lenne egy kicsit lecsillapodni. Leülni és hallgatni, mit akar mondani a Teremtő. Azt hiszem, hogy az ilyen alkonyati beszélgetésekből sok erőt meríthetnénk. Ezt támasztja alá Ézsaiás szava is: „Elfáradnak és ellankadnak az ifjak, még a legkiválóbbak is megbotlanak. De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el.” (Iz 40,30-31) Ezek tudatában várom, kérem, hogy jöjjön a Szentlélek, és töltsön meg engem, minket mennyei erővel, energiával, mert az út, amit végig kell járnunk, erőnk feletti.

Cartoletti Norbert

Somlyó Zoltán

HAJNALI IMÁDSÁG

*A szűk Könyök uccán hazamegyek,
most hajnali három óra.
Istenem, vezess a jóra!*

*Békevirágok e szürke kövek
és béke e hajnali ég.
Istenem, szeretsz-e még?*

*Züllem, hullanom rendeltetett
és lehull, aki arravaló.
Légy velem, Mindenható!*

*Hajnali percek szemeznek
alá
s a harang a szívükbe sikolt.
Istenem, sok bánatom volt!*

*Keresztények űztek, csúfol-
tak zsidók.
És a nők se szereztek ne-*

kem semmi jót.

Eldobtak, mint az odvas diót.

*Húsz évvel szerettem, húsz évvel
vakon,
ma sápadt és zord halovány ala-
kom:
istenem, a szívedbe lakom.*

*Nincs éjjelem, nincs és nappalom
sincs,
csak e hajnali ég, csak e kék...
Istenem, szeretsz-e,
istenem, vezetsz-e,*

Túrmezei Erzsébet

Kórházban böjt idején

Fehér kórházi ágyamon
gyötör a kínzó fájdalom...
De itt orvos és ápoló
fájdalmunkat enyhíteni siet...
s Ki itt vagy láthatatlanul,
Megváltó Jézusom,
amikor értem és helyettem
Te szenvedtél átszegezetten,
ki enyhítette a Tied?!

Gunyolódók vettek körül:
"Szállj le, ha Isten Fia vagy!"
De Téged nem a szegek
tartottak véres keresztfádon,
hanem a mentő szeretet...
s azt meghálálni soha nem lehet!

"Soha... soha...", ismétlgetem
legkedvesebb böjti énekem.
Kínzó fájdalmak között is
hála, hogy itt vagy, Uram!
Velem fényben és velem boruban,
mint erőforrás, biztos menedék...
és ez elég!

Egy Hippokratész- hívő: dr. Szörényi András szülész-nőgyógyász

Világszerte egyre több gynaecologus szakorvos döbben rá: mily sokrétű rombolást végeznek a művi terhesség-megszakításnak nevezett abortusz végzésével. Arra csak szociológiai, politológiai és tudományetikai monográfiák hosszú sorával lehetne választ adni, hogy akkor miért irtják világszerte százmillió nagyságrendben a magzati életkorú gyermekeket. Hippokratész-hívők elnevezésű sorozatunkkal olyan hazai és külföldi orvosokat mutatunk be, akik sokkal rövidebben: a saját lelkiismeretük megszólalásával indokolják a szakma alapvető erkölcséhez való megtérésüket.

Orvosi diplomámat még a Kádár-korszak "óarany" szakaszában, 1975-ben szereztem. Bár eredetileg gyermekorvosnak készültem, végül mégis nőgyógyász lettem. Vonzónak tűnt a pálya, mert a nőorvos az élet és halál hatalmas ura, aki bal kezével az abortuszműtőben "segít" a bajba jutottakon, jobb kezével pedig gyors életmentő a szülőszobán. Lehetőleg jó svádájú és divatosan öltözik, barátja a földi jóknak, tisztelője a szebbik nemnek és viszont, s végül, de nem utolsó sorban jól is keres. Úgy tűnt, hogy az abortusz a szakma velejárója és én sokat és ügyesen végeztem ezt a "kis műtétet". Még 18 hetes terhesség esetén is nagy biztonsággal tudtam végrehajtani ezt a rutinfeladatot, amikor pedig már nem is olyan egyszerű. Akkor még nem hallottam a "Néma sikoly"-t, akkor még jóízűt kacagtam azon a történeten is, amely egy szegény, sokgyermekes cigányasszonyról szól, aki egyszer ismét koraterhességgel jelentkezett a rendelőben. Az ott lévő orvos arra akarta rábeszélni, hogy a "saját érdekében" vesse alá magát abortusznak. Ez a perifériára szorult asszony azonban bölcsébben fogalmazta meg a véleményét a társadalomban ma is élő rasszista, fajnevesítő és szociáldarwinista eszmékről, mint számos, igencsak pallérozott elméjű embertársa, amikor ezt válaszolta. - Irtsa csak a doktor úr a maga fajtáját! Szóval élt egy közepszerű szülész közepszerű életét önmagam, a környezetem meg a betegeim megelégedésére: abortáltam és "szültem" és havi váltásban rendeltem az SZTK-ban. Aztán egyszer csak különös angyal látogatott meg. A rendelőintézeti párttitkár képében jött s arra kért, lépjek már be az "élcapatba". E kérés megzavart, mert világ életemben vitáktól tartózkodó,

békességet kereső alkat voltam, aki kellemesen szeretett tapicskolni a puha diktatúra langymeleg posványában, s ráérő idejében legfeljebb angolul tanult, vagy futó- és úszóteljesítményeit fokozta. Akkor azonban mégis döntenem kellett. Amikor a tükörbe néztem, megriadtam, s megkérdeztem magamtól, hogy tényleg ez vagyok-e én. Vajon tényleg én vagyok ez az árral sodródó élőlény, aki még soha nem tette fel magának azt az emberhez méltó, egyetlen igazi kérdést, hogy mi végre is vagyok én ezen a földön?!

2 hét gondolkodási idő után nemet mondtam az ajánlatra, majd elindultam, hogy valahol választ találjak a kérdésemre. Visszatértem még gyermekkorban elhagyott hitemhez, olyan közösséget is találtam, ahol befogadtak. Még a gyóntatóm is feloldozott, miután igennel válaszoltam arra a kérdésre, hogy vajon elvesztem-e az állásomat, ha megtagadom az abortuszt. Úgy éreztem, hogy a föld felett lebegek, és továbbra sem okozott gondot, hogy magzati életeteket szakítsak meg. De hát micsoda lelki vakság volt ez?! Csöpögős, álszent érzélgősségem bizonyára nem vigasztalta az általam kínhalált szenvedő emberpalántákat. Egy ideig ebben a boldog állapotban élt egy személyben a hívő és az abortőr, de mindkettő hamis lelkiismerettel. Aztán érkezett egy karácsonyeste, a Megváltó Gyermek születésnapján. Harangzúgásban, hulló, szállongó hópehelyek között a megbocsátás és a békeesség hangulatában mentem újra gyónni. Elmondtam, amit kellett, és akkor szeretetből megkaptam azt a megroggyantó, és mégis jótékony hatású lelki jobbegyeneset, amelyre valóban szükségem volt. Ez a pap ugyanis - hála legyen neki - világosan és szárazon közölte velem azt aényt, hogy aki abortuszt végez, az önmagától beálló kiközösítéssel önmagát zárja ki az egyházból. Kétségbeesve, sírva tántorogtam hazafelé. Sirattam magamat, sirattam az anyagi vagy lelki válsághelyzetbe került anyákat, és sirattam a magzati életkorukban elveszejtett gyermekeket, és ettől kezdve félni kezdtem. Félttem, hogy valóban elveszítem az állásomat, ha a hitem szerint élek és a szerint dolgozom. Tovább abortáltam ugyan, de most már nem tudtam magamnak olyan könnyen megbocsátani a beléivódott megalkuvást és öncsalást, mert valahol mélyen - talán a lélek megtisztuló szemével - már nagyon is világosan láttam: mi az, amit teszek. Szörnyű, belső viaskodással teli éve teltek, s én egyre inkább éreztem, hogy ezt lassan már képtelen vagyok tovább csinálni. Vagy megoldom ezt a skizofrén, lélekhasadásos helyzetet, vagy végleg pusztulásra hagyom a lelkiismeretemet. Választanom kellett: vagy az az énkép, amely azt szeretné hinni magáról, hogy ő jó, vagy a

mások általi elismerés és külső siker. Voltaképpen valami ásitó nihiltől rémültem meg igazán és vettem utamat a Nagy Professzor Úr szobája felé. Jelenléte mindig szorongást váltott ki belőlem. Így volt akkor is, amikor 1990. június 6-án beléptem hozzá. Láttam, hogy íróasztalán még a politikai rendszerváltozás küszöbén is ott díszelg a nagy, zöld, eozin Lenin. A lelkiismereti szabadsághoz fűződő alkotmányos jogomra hivatkozva kértem: engedélyezze, hogy többé ne kelljen abortuszt végezni. Cserébe felajánlottam, hogy lemondok a klinikai bentlétemről, és mindössze annyit kérek, hogy éjszakai ügyeletet és szülésvezetést vállalhassak. Az történt, amire számíthattam. A Professzor Úr két perc alatt végzett velem. Kijelentette, hogy még a lábamat sem tehetem be többé a klinikára. Éppen ügyeletes voltam, azt hittem, hogy utoljára, de már megnyugodtam. Ugyanakkor az az elhatározás érelődött bennem, hogy bírósághoz fordulok, hogy esetemből példapert statuálva legalább utat törjek másoknak. Azoknak a kollegáknak is akartam segíteni, akik úgy vélik, hogy hitbéli meggyőződéstől teljesen függetlenül is méltányolnia és óvnia kell az orvosnak az emberi személy életét még annak méhen belüli szakaszában is, hiszen erről szól az orvostudomány atyjának, Hippokratésznek a tanítása, diszkrimináció nélküli humanizmusa. Aztán a per elmaradt, mert - távollétemben - a Professzor Úr másnap nyílt szavazást rendezett a klinika orvoskara számára a további sorsomat illetően. (Mintha egy alkotmányos jog érvényesülését bármiféle helyi "népszavazás" eredményétől függővé lehetne tenni.) a többség azonban a professzor véleményével szembe helyezkedve - mellettem szavazott. Ezúton is köszönöm mindnyájuknak. A professzor később a botrányos lombikbébi gyártási visszaélések miatt önként nyugdíjba vonult, én a munkatársaimmal együtt - részben - újra a klinikán dolgozom.

Krisztus Isten- és ember egy személyben

Krisztusról a Szentírás és a kinyilatkoztatás azt mondja: istenember. Hitünk alapdogmája szerint: Krisztus Isten volt és ember volt egy személyben, és ez a személy: az isteni személy. Úgy is fogalmazhatunk: két természet - az isteni és az emberi - egyesül egy személyben.

Nézek egy művészi Krisztusképet vagy Krisztus-szobrot: mozdulatlan arc, amelyből sugárzik valami szomorú szeretet. És ez a „mozdulatlanság” valójában megokolt, hisz Isten alapvető tulajdonsága a változatlanság. De Krisztus ember is volt, emberi tulajdonságokkal, kivéve az olyan emberi gyarlóságokat, amely összeegyeztethetetlen volt az isteni személlyel vagy a megváltás feladatával. Az emberi temperamentum hullámlásait vállalta, - a bűnt nem; a megváltói szenvedés feladatával pedig az isteni szenvedés-nélküliség ütközik, illetve függesztődik fel.

Krisztusban, az istenemberben két korlát volt: sem az istensége, sem az embersége nem mutatkozott meg teljesen. De épp ez teszi egyedülállóvá és kimeríthetetlené az Ő alakját. Van egy határmezsgye, ahol nemcsak érintkezik, hanem némileg összeütközik a két természet, s van, amikor szinte drámai módon csap össze az istenség végtelensége az emberség végeségével: a végtelen gazdagság a vállalt - és komolyan vállalt! - szegénységgel, a megbonthatatlan boldogság a tényleges szenvedéssel. A temperamentum hullámlásai, amelyek már-már érintik az emberi gyarlóságot, az utolsó pillanatban mindig megtorpannak a belső gáton. Mint ahogyan a hullámozó tengeren végigfutó hullám egyszer csak megtorpan, mintha egy nagy üvegfalba ütközne, visszagyűrűzik, hogy aztán újra kezdődjék. Itt a határmezsgyén, ezekben a pillanatokban szemléljük majd Őt. Konkrét istenemberi valóságát talán itt lehet legjobban megismerni. „... Mert az az örök élet, hogy megismerjük az Atyát, és akit küldött: Jézus Krisztust” (Jn 17.3).

Dr. Hegyi László

Amikor irgalmas volt - és amikor igazságos

Krisztus egész megváltó életének egyetlen nagy vezéreszméje, lendítő ereje

és hatalmas ténye az irgalmasság, a szeretet volt. Azért jött a földre, azért testesült meg a Második Isteni Személy, mert irgalommal nézett az emberiségre; ahogyan a Szentírás mondja: „Ő előbb szeretett minket, és elküldte Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért” (1 Jn 4, 10).

Az egyetemes irgalmasságnak emellett az óriási ténye mellett talán eltörpülnek, vagy csak színező jellegűek Krisztusnak azok a csodálatosan szép mondatai, amelyeket a Szentírás őrzött meg számunkra. Izaiás messiási jövődőlésének jegyében kezdi nyilvános működését: „A megroppant nádszárat nem töri össze, a pislákoló mécsbelet nem oltja ki” (Mt 12, 20). A végső szava a keresztfán szintén az irgalom kiáltása volt: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek” (Lk 23, 34).

Elmondta példabeszédeit, és olyan sokféle módon, sokféle formában beszélt a szeretetről, az irgalmasságról, a megbocsátásról; és egész földi élete az irgalom és a szeretet élete volt. Egyháza legnagyobb istentiszteleti cselekményének, a szentmisének legszentebb perceiben ezek a szavak hangzanak az idők végéig: „Ez az én testem, mely értetek adatik... a vére, amely értetek kiontatik a bűnök bocsánatára”.

Az Úr minden irgalmasságot hirdető szava és tette a jövőt is magában hordta. Az irgalom intézményesítésének befejező aktusa volt, amikor feltámadása után megalapította isteni irgalmának, megbocsátásának szentségét: a bűnbánatszentséget, a gyónást.

Miután mindezt felidéztük, jebeszelként ér bennünket a Márk evangélium 3. Fejezetében olvasható mondat: „... aki a Szentlélek ellen káromkodik, az nem nyer bocsánatot soha, ezen a vonalon a valóság enyhébb, mint ezek a keményen hangzó krisztusi szavak, mert a Szentlélek elleni bűn a megátalkodottság bűne: amikor valaki nem kér bocsánatot, hanem tudatosan megmarad a bűnben. A bűnbánatra az Isten válasza mindig az irgalmas szeretet.

Visszatérve azonban Krisztus kemény szavaira, mégis épp az a tény, hogy Krisztus így fogalmazott, mutatja, hogy nem csak az irgalmasság az egyetlen szempontja. Másutt is találunk hasonló mondatokat a Szentírásban: „Az ország fiait pedig kivetik a külső sötétségbe. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz.” (Mt 8, 12). - „Jobb fél szemmel bemenned az Isten országába, mint két szemmel a pokolba kerülnöd, ahol a fereg el nem pusztul és a tűz ki nem alszik.” (Mk 9, 47-48). - „Jaj neked, Korozain! Jaj neked, Betszaída!”... Te Kafarnaum! Vajon az égig emelkedsz? A pokolba süllyedsz” (Mt 11, 21, 23). Jeruzsálem felett pedig elmondja az irgalom és az igazság szavait: „Jeruzsálem! Jeruzsálem! Te megölöd a prófétákat, és megköved a hozzád küldötteket. Hányszor akartam egybegyűjteni fiaidat, mint ahogy a tyúk gyűjti szárnya alá csibéit, de te nem akartad. Meglátjátok, elhagyatott lesz házatok” (Mt 23, 37-38).

Vagyis Krisztus nem áll a cseleke-

detek természetes következményeinek útjába. Herceg F. írja a Bizánc c. drámájában: „A patkányhad addig rágta a ház alapját, amíg rászakadt. Most ijedten visítanak: Isten, tégy csodát! De Isten nem tesz csodát...” (III. felv.).

Az elkövetett bűnöknek és mulasztásoknak megvannak a természetes következményei, és az isteni igazságszolgáltatás - ha úgy tetszik, büntetés - ezeket nem akadályozza meg. Isten törvényeket adott, s ezek a törvények az embert szolgálják, akár fizikai, akár biológiai, akár erkölcsi törvényekre gondolunk. S ha az ember ezeket a törvényeket semmibe veszi: a maga házát, a maga kollektív házát rombolja. Ha az Isten nem akadályozza meg az Őt káromolni akaró nyelv mozgását, ha nem akadályozza meg azt az emberi cselekedetet, amely Őt akarja megrabolni, akkor nem fogja megakadályozni azt sem, ha a rablók egymást rabolják ki.

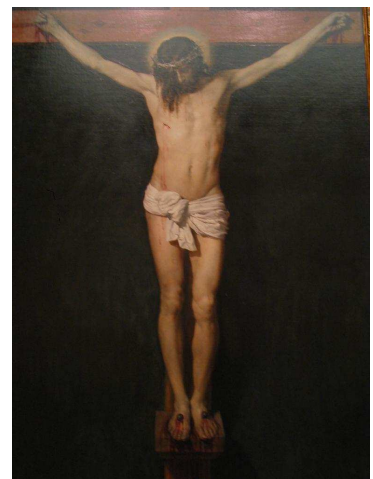
És most már kezdjük látni az összefüggéseket: irgalmasság és igazságosság lényegében a valóság szeretete. Az igazság: a tények és azok természetes következményeinek szeretete. (A büntetés a bűn következménye. Ha a bűnt, mint teljes értékű állásfoglalást megengedem, akkor meg kell engednem a büntetést is. A büntetés Isten részéről lényegében a tények tisztelete). Az irgalom: az ember teljes szeretete.

Krisztus a két szeretetet teljes mértékben magáénak vallotta. Annyiszor emlegeti, olyan sokféle módon beszél mindkettőről, hogy egyéniségének alaprétegét kell látni benne. Egész életének teljes összefoglalása a kereszthalála volt. És Krisztus megváltó kereszthalála éppen annyira az isteni igazságszolgáltatás érvényesülése volt, mint az isteni irgalomé.

Minden olyan vallási élet zátonyra fut, amely meghamisítja Krisztus személyét, és nem látja Krisztusban együtt az irgalmasságot és az igazságosságot. Elettünk legnagyobb erőforrása a hit, de csak akkor, ha nem illúziókból megrajzolt Krisztusképre támaszkodik, hanem a kinyilatkoztatásra.

Ámen.

Dr. Hegyi László

Egy csepp közélet

A magyar helyzet

www.czakogabor.hu

A magyar helyzet - Orbán Viktor szavával élve - szabadságharcra emlékeztet, noha a lakosság, sőt, az értelmiség jelentős része ennek nincsen tudatában. Aki igen, az, vagy homokba dugja a fejét, vagy első perctől az örök labanc oldalon áll. A többi vagy támogatja a kormányt, vagy ideoda ugrál, mert szereti is a hazáját, meg nem is érti a dolgokat egész világosan. Áfiumon nevelődik ugyanis kisdéd kora óta. Fél. Mitől fél? Ihsan Oktay Anar török író írja: "Az emberek egyetlen dologtól félnek, a megismeréstől." Az életüket elfoglalt szórakoztatóipar, meg a butító iskola Isten- és önismeret, istenfélelem helyett megismerés-félelemre nevelte őket.

Amikor Jézus azt mondja, hogy "Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat", nem holmi vallási tanácsot ad, hanem életviteli, sőt létekezési alaputasítást. Hitünk ugyanis semmi volna, legfőljebb álszent, vasárnapi ájtatoskodás, ha nem magával a Három Személyű Egyetlen Valósággal kötne össze a Megváltásban - kiemelve a mulandóságból és a bűnből. Mi tagadás, léteznek olyan bibliakörök, felekezeti iskolák, stb., amelyek kísérletet sem tesznek arra, hogy hallgatóikat bevezessék az alapvető hit- azaz léttitkokba. Jelesül a Főparancs ismeretébe.

Itt csupán egy ici-pici lépést tehetünk, hogy legalább a politika szintjén értsünk valamit belőle.

Ha a parancsot erősen lebutítjuk, akkor ezt kapjuk: "helyezd magad a másik helyébe." Természetesen mindent az első megfogalmazás szemüvegén keresztül kell(ene) néznünk, de sikerül-e legalább a butított változaton át?

Ha én ülnék a miniszterelnök? Matolcsy? Hende? Réthelyi? Rogán, stb. székében? Jó, persze, vagyok olyan okos, mint akármelyik - "nekem a seggemben is fejem van" (Weöres S.) - ámde mennek-e jó lelkiismerettel oda telepedni? Ismerem-e az ország szellemi, erkölcsi, anyagi mérlegét? A teendőket? Átlátom-e a honi és a világhelyzetet? Tudok-e hitelesen utasítani? Képes vagyok-e hadakat szervezni? Éjjel-nappal harcolni és nyerni, vagy áldozatul esni? És így tovább.

Örülhetek, hogy soha nem kerülendek bársonyszékbe! Nem nekem való: ijedtem már meg az árnyékomtól is.

Ha jól összeszedem a megoldandó föladatokat, meg az eddig elvégzettek, s összevetem őket ismereteimmel, jellememmel, szóval magammal, akkor belátom, hogy igen megfelelő nekem a közvitézi beosztás. Természetesen kell bírálni az én helyzetemből is látható hibákat, de hogy hol, s milyen szöveggörnyezetet teremtünk szavunknak.

A tisztánlátás végett egy idézet: "Bár a franciák ennek nincsenek tudatában, de háborúban állnak. Permanens és öldöklő háborúban. Az ellenfél kíméletlen és vérszomjas, korlátlan világuralomra tör." Idézi Vass Csaba François Mitterand a volt francia köztársasági elnököt (Valóság, 1997. szeptember). Ha kitudódna, hogy Magyarország ellen (is) háború folyik - permanens és öldöklő, ajaj.

Mielőtt bárki szabadkőműveszni kezdene: Mitterand az volt, a Grand Orient Nagypáholy nagymestere. Tudta, amit tudott -

nagymesterként is, elnökként is, francia emberként is.

Antall József és elvbarátai azt hitték, hogy ők, mint hiteles demokráta és antikommunisták a "Nyugat" természetes szövetségesei. Aztán a 90-s választás másnapján a torkukra tették a kést, hangyányi kedvezményt nem adtak, sőt, világszerte fasisztázták őket - persze akkor is honarulóink hitelesítették a rágalomhadjáratot, Négy év múlva, a 94-es választáson simán ejtették őket; éppenséggel a volt kommunistákat támogatták ellenükben az amerikaiak és a többiek tudván, hogy az utóbbiak készségesebb kiszolgálói lesznek a globalokráciának, mint azok, akikben él a nemzeti elkötelezettség meg az istenfélelem. A történelem azóta fényesen igazolta a globalokráta döntését.

A magyar forradalom bizony rálépett a tyúkszemükre. Némethék eladták a pártsajtót a multiknak, Hornék összehozták a magánnyugdíj-rendszert, és átadták a televízió-hullámhosszokat a nemzetközi tőke lélekromboló csatornáinak. Bajnaiék megalkották a maguk nyugdíjtörvényét a magánpénztárak vagyonának külföldi kézre játszására, és annyi kedvezményt adtak a multiknak, amennyit nem is kértek, most meg Orbán megadóztatta őket. Nem a mi sajtónk szabadságát féltik, hanem az övékét, nem a mi nyugdíjasainkért aggódnak, hanem a nyugdíjpénztárak vagyonát szeretnék volna megkaparintani.

A magyar példa világszerte terjed - nem csoda, hogy verik Orbánt sapkában vagy sapka nélkül. Nagyokat ütnek, hogy a mi fejünk is fájjon.

Czakó Gábor

Családok miséje a templomban, beszélgetés a plébánián minden hónap első szombatján

Kedves Édesapák, Édesanyák! Nagymamák és Nagypapák!

A Püspöki konferencia „A család évének” nyilvánította ezt az egyházi évet. „Döntésünket az a szándék vezérelte, hogy tanúságot tegyünk hitünkről és felkeltsük az emberek szívében a szeretet és a felelősség érzését a társadalom legfontosabb intézménye, a család iránt.”

Mindannyian érezzük, hogy ez a gondolat sosem volt még ennyire aktuális. A család intézményét, értékeit sosem érte még ilyen ádáz, kitartó támadás a „világ” részéről, mint napjainkban. A fiataloknak a „celeb”-lélet igyekszik példaként állítania a média; míg elavultnak, nevetségesnek tünteti fel a hűséget, az egymás iránti tiszteletet, alázatot és az áldozatvállalást. Nem könnyű ilyen „ellenszélben” kitartani, megingathatatlanul képviselni a hitünket és azokat az értékeket, amikről hisszük, hogy minden ember boldogságának az alappillérei.

A keresztény közösségi összefogás az igazán krisztusi válasz ezekre a kihívásokra. Hisz a világ támadásával szemben, a mindennapi küzdelmekben együtt sokkal erősebbek lehetünk, növelhetjük egymás hitét, elszántságát. Milyen jó lenne együtt örülni a hétköznapi sikereknek és segíteni ott, ahol lehetőségünk van rá! Éppen ezért Lóránt Atya és jó néhány templomba járó család vágya, hogy első lépésként ismerjük meg jobban egymást. Legyen lehetőség arra, hogy rendszeresen találkozhatunk, beszélgethessünk, megosszuk egymással a gondolatainkat! **Ezért minden hónap első szombatján találkozóra várjuk a családokat:**

A program fél ötkor kezdődik a plébánia Szalézi-termében. Szeretettel várunk mindenkit egy kis **beszélgetésre**, készülünk **játékokkal** kicsiknek és nagyoknak, **énekekkel**, gyertyafénnyel. Lesz még enni és innivaló, hogy ki ne száradjunk (de csak, ha hozunk :)

Az **esti mise** koronázza a programot, ami így minden hónap elején „**családok miséje**” lesz. Két család fogja ellátni ilyenkor a templomban a szolgálatot, ők fognak felolvasni és perselyezni is.

Hívjuk –várjuk szeretettel a családokat, házaspárokat, nagyszülőket és a gyermeküket egyedül nevelő szülőket is február 5-én szombaton fél ötkor a plébánián (majd március 5-én, április 2-án ... stb, az első szombatonkon) !

Várjuk a felajánlásokat is: templomi szolgálatra, pogácsa, szendvics, süti, innivaló formájában, ötletekben: mivel tehetnénk emlékezetessé, kellemessé az ilyen együttléteket. Javaslatokat, kérdéseket a következő telefonszámon várunk: 30/4008706

„Imádkozzunk egymásért, hogy segíthessünk egymáson, hogy jobban szerethessük Istent és felebarátainkat!” (Teréz anya)

Siessünk szeretni az embereket oly gyorsan elmennek
nem marad más utánuk csak a cipő és süket telefon
csak a lényegtelen dolgok szoktak vontatottak lenni
ami fontos az olyan gyors hogy már el is múlt
aztán a csönd nagyon halk már szinte elviselhetetlen
mint a tisztaság mely a kétségbeesésből születik
amikor arra gondolunk aki már nincsen velünk

Ne hidd hogy van idő mert a biztos nem is biztos
elveszi tőlünk az éberséget a boldogságra
együtt jön a pátosz és a humor mint két szenvedély egymást gyöngítve
oly hamar elmúlnak mint az eső júliusban
mint egy üres hang vagy egy száraz meghajlás
hogy tényleg lásson becsukja a szemét bár születni veszélyesebb mint meghalni
Még mindig túl kicsit szeretünk és túl

későn
Ne írj róla túl gyakran de egyszer s mindenkorra
és szelíd és erős leszel mint egy delfin
Siessünk szeretni az embereket oly gyorsan elmennek
és aki elmegy nem jön vissza már és sose tudni ha szeretetről van szó
hogy az első e az utolsó vagy az utolsó az első

Jan Twardowski